

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za tuzemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Varčevalci ne smejo biti za varčnost kaznovani

Iz Savinjske doline, kjer se je zaradi izrednih, od hmeljarstva povzročenih gospodarskih razmer zlasti razvilo kreditno združništvo, smo prejeli od uglednega gospodarja naslednji dopis:

V času dobre hmeljske kupčije pred dobrim desetletjem so prišli lepi milijoni v dolino. Posesniki so hiteli popravljati slabe stavbe, izboljševati zemljišča in večat njihov donos z uporabo umetnih gnojil in boljšega orodja. Tri leta je trajala hmeljarska zlata doba, v kateri so se hmeljarji razdelili v dva tabora: v varčevalce in lahkomiselneže. Prvi so vlagali odvišen denar v hranilnice, da bi se jim z lepimi obrestmi pomnožil in da bi ga imeli za pomoč v letih slabih hmeljskih cen, ki zmerom pridejo za dobrimi. Drugi pa so si začeli zidati gospodke hiše in naravnost graščinska gospodarska poslopja bolj iz prevzetne bahavosti kakor iz resnične potrebe. Nekateri drugi, resnici na ljubo povedano le redki, so hmeljski izkupiček sproti zavesejali, češ da hmelj vsako leto obrodi.

V letih slabih hmeljskih cen, ki so padle od okrog 110 na 3 Din, pa so iskali oboji, varčevalci in lahkomiselneži, pomoči pri denarnih zavodih. Prvi so previdno za potrebo dvigali svoje prihranke, drugi pa so segali po posojilih. Kakor že ima izposojeni denar kratek rep, so mnogi v hudih letih stiske daleč zlezli v dolgove. Danes niso redki primeri, ko so zlasti večji posesniki zadolženi do polovice, do treh četrtin vrednosti svoje imovine in celo preko glave. Denarnim zavodom je posel po tako obilnih posojilih denar, da so morali odpravljati vlagatelje s praznimi obljubami.

Slabih hmeljskih let ni hotel biti konec in se je že šušljalo, da bo prišel ta in oni na boben. Bogave, kako bi se bile res zasukale kmečke razmere, če ne bi bili izdani zaščitni ukrepi v korist dolžnikov. Vlagatelji so seveda gledali postrani te ukrepe, zlasti še, ker ni manjkalo primerov, ko si je zaščiteni dolžnik naravnost norea bril iz vlagateljev, ki so prišli kljub svoji pridnosti na isto stopnjo z zapravljevalci: denarja ni imel ne eden ne drugi.

Ko se je po dolgih suhih letih spet vrnila dobra hmeljska cena, je že kazalo, da bo gospodarstvo v dolini spet prišlo v stari tir in red. Pokazalo pa se je, žal, nekaj ne čisto nepričakovanega. Vlagatelji, ki so vsa huda leta stiske zaman medovali za svoj denar v hranilnicah, so rajši spravili svoje prihranke kar doma v skrinjah, kakor da bi jih zaupali spet hranilnicam, čeprav jim doma ne donajajo obresti. Dogajalo pa se je še nekaj, česar ni bilo pričakovati: dolžniki kljub znatnim dohodkom niso vračevali dolgove. Dobe se primeri, da celo taki gospodarji,

ki so prejeli za hmelj po 100.000 dinarjev in še več, niso plačali niti obresti, da so se jim te morale pripisati k dolžni glavnici. Še več, celo od sezonskih posojil, ki so jih priporili res potrebnim hmeljarjem z veliko težavo naši zastopniki od Privilegirane agrarne banke, so ostali nemarni koristniki te dobrote nekemu tukajšnjemu denarnemu zavodu dolžni več stotisoč dinarjev. Med dolžniki namreč vlada zmotno prepričanje, da ne bo treba plačati niti obresti, kaj šele kapitala.

Zadnja uredba o zaščiti kmeta, ki določa celo ertanje dolgov do polovice, pa je privedla zablodo dolžnikov do vrhunce, češ da je že nastopil zlati čas za vse dolžnike.

Kakor strela iz jasnega je udarila v to blodno veselje vest, da je kmetijski minister na novo potrdil stari odplačilni načrt za vračanje dolgov pri zadruhar. Po tem načrtu mora vsak dolžnik poravnati zapadle obresti po 6 odstotkov najpozneje v treh mesecih, ker sicer izgubi vsak zadružni dolžnik zaščito. Kdor je bil pameten in je dal na stran denar od hmelja, bo lahko zadostil predpisom, gorje pa tistim nespametnikom, ki so razsipali denar v lažnem upanju, da sploh ne bo treba plačati dolgove. Prav je tako, ker bi brez obračuna samopašneži ubili v našem marljivem ljudstvu ves čut za varčnost in poštenje.

To, kar smo zapisali, zanesljivo velja za Savinjsko dolino, kjer so mnogi zadolženci sami krivi svojega slabega gospodarskega stanja. Dolga je vrsta zadolžencev, ki so v tistih treh, štirih letih dobili za hmelj mol milijona dinarjev in še več, pa so že nekaj let nato sedeli do vratu v dolgovih. Ali naj morda zdaj varčni in skrbni gospodarji trne zaradi zapravljevalcev? Resnica pa je tudi, da je vsak naš upnik obziren nasproti zadolžencu, ki je dober gospodar in ni po lastni krivdi zabredel v dolgove. Kdor je dober in pošten gospodar, bo v redu plačeval dolgove, četudi je zaenkrat v stiski. Kmečka zaščita mu omogoča, da se bo lahko počasi rešil nesreče.

Razprava proti marseilskemu zločincem odgodena

V provansalskem mestu Aixu v Franciji se je začela 18. novembra razprava proti zločincem, ki so lani 9. oktobra v Marseil-leu pripravili, odnosno umorili našega kralja Aleksandra I. Ureditelja in francoskega zunanjega ministra Barthouja. Obtožen-

Iz okolice Smlednika pa smo prejeli nastopni članek:

Mnogo govorjenja je že povzročila kmečka zaščita in od mnogih strani se je že osvetlila, a pisec teh vrst misli, da se pri tem vprašanju preveč pozabljajo važne reči.

Kakšni kmetje pa zlasti potrebujejo zaščito? Ako uvažujemo razmere tod okoli, potem je treba reči, da najmanj taki, ki so se rodili na kmetijah in so na kmetijah živeli. Ti kmetje vedo, kaj sta kmet in njegovo življenje in so si v časih po vojni toliko prihranili, da za gromsko silo gospodarijo tudi zdaj, ko so slabi časi za kmeta. Zaščito potrebujejo največ tisti kmetje, ki na kmetih sploh niso živeli in so po vojni dobili na ta ali oni način kmetije v roke, tako na primer s priženitvijo. Zato nimajo pojma o kmetijskem gospodarstvu. Mislijo, da kmet samo dobro je in pije in da se s parom konj vozi okrog. Takšni in podobni kmetje nič ne računajo, kako jim uspeva gospodarstvo, nego le delajo dolgove in nič ne mislijo, kako jih bodo vračali ali plačevali obresti.

Poleg teh žive kmetje s slabimi kmetijami in številnimi družinami, ki jih morajo preživljati. Pa so si prihranili nekaj denarja, včasih tudi s stradanjem, da so ga posodili onim, seveda, da ga dobe pošteno nazaj. Koliko teh varčnih in skrbnih kmetov ni popravilo svojih poslopj in si ni nabavilo potrebnega orodja, samo da si je nekaj prihranilo za slabše čase in za svoje otroke, kar je njihova sveta dolžnost. Če si je kmet prihranil kaj denarja in ga posodil, nima nihče pravice razpolagati s tem denarjem. Prav je, da vlada pomaga kmetom dolžnikom, toda kmet upnik zaradi tega ne sme biti oškodovan. Oškodovan pa je že s tem, da dobivajo denarni zavodi po 4 in pol odstotka obresti, zasebnik pa po en odstotek. Pri vsem tem reševanju tudi nihče ne misli, kaj počnejo vsi tisti kmetje upniki, ki so posodili ves denar, prepogosto sosedom z znatno boljšimi kmetijami. Zdaj so ti upniki sami v dolgovih, ker ne dobe denarja od svojih zanikrnih sosedov.

Če hočemo imeti res zdrav kmečki rod, moramo varovati tudi kmetje upnike, ker ti so stebler države, zakaj če bomo imeli varčne in skrbne kmete, bomo imeli tudi krepko državo. Zaščiti je treba dolžnike, ki niso po lastni krivdi v nesreči, lenuhov in zapravljevalcev pa ne, ker bodo ti še naprej slabo gospodarili in jih nobena še tako dobro misljena zaščita ne bo rešila in spravila na pravo pot. Dovolj jasno vsem bo, če rečemo, da z našim pristranim denarjem ne bomo omogočali zapravljevalcem sosedom gospodkega življenja.

cev navaja obtožnica sedem: so to Veličko Dimitrov Kerin, po rodu iz Kamenice v Bolgariji, šofer Zvonimir Pospisil, po rodu iz Bukovine v Jugoslaviji; kmet Ivan Rajić, po rodu iz Koledinca v Jugoslaviji; mehanik Mio Kratj, po rodu iz Koprivnice v Jugo-

slaviji; študent Evgen Kvaternik iz Zagreba; Ante Pavelić, po rodu iz Bradine v Jugoslaviji; bivši avstrijski oficir Ivan Perčević. Od teh je bil Kerin, ki je izvršil grad zločin, usmrčen od razjarjene množice ob atentatu. Prijeti so bili trije, Pospišil, Kralj in Rajić, medtem ko ostalih treh, Kvaternika, Pavelića in Perčevića, še nimajo.

Zelo obširna obtožnica natančno opisuje, kako je bil pripravljen in izvršen zločin. Pospišil, Rajić in Kralj so bili člani združenja hrvatskih strahovalcev »Ustaša«, ki je bilo organizirano l. 1929. na Madžarskem. Nekateri izmed obtožencev so živeli na Janku pusti, drugi pa v Novi Kaniži. Stanovali so v taboriščih, kjer so imeli posebne uniforme in se urili v orožju in rabi razstreliv. V svojem zločinskem programu so imeli atentate na izvestne osebe. Vsi so morali pod grožnjo smrtni kazni priseči, da se bodo pokorili vsem ukazom svojega vrhovnega voditelja Ante Pavelića ali pa njegovih odposlancev, med katerimi je bil tudi Evgen Kvaternik. Atentat na našega kralja so zasnovali lani septembra. Takrat je postal poveljnik strahovalskega taborišča v Novi Kaniži Ivan Perčević. Ko je prišel tja, so morali strahovalci vleči kocke, ki naj bi določile, kdo naj bi s Kerinom, ki se je sam imenoval Kelemen, skupno izvršil napad na kralja. Izrečani so bili Pospišil, Rajić in Kralj, vsi po rodu iz Jugoslavije. Pospišil je znan zločinec in je bil že l. 1932 od državnega sodišča v Beogradu v odsotnosti obsojen na smrt zaradi atentata na orožniško vojašnico v Zagrebu, zaradi uboja nekoga policijskega stražnika in osumljenja, da je bil zapleten v umor nekoga zagrebskega novinarja. Rajić je živel nekaj časa v strahovalskem taborišču v Janku pusti in potem v Novi Kaniži. Kralj je bil celo železniški uradnik v Zagrebu, a l. 1933. je pobežnil v Avstrijo, kjer so ga zaradi poptuštva zaprli, pa ga je Perčević rešil zopora.

Vsi trije gori imenovani zločinci so bili torej določeni, da s Kerinom-Kelemenom izvrše atentat. Odpotovali so iz Nove Kaniže 24. septembra v Budimpešto in dalje v Bivco. V Curihi jim je Pavelićev odposlanec Kvaternik dal naslednji ukaz: »Izvršite brez ugovora vse, kar bo zahteval od vas donosilec tega pisma!«

Obtožnica dalje navaja, kako so zločinci z napačnimi potnimi listi potovali po Franciji. Stroške je povsod poravnava Kvaternik. Nazadnje, v Marseilleu, sta dobila Kerin in Kralj od Kvaternika naročilo, naj streljata na kralja, in je dne 9. oktobra Kerin izvršil zločin.

Pri razpravi je bil prvi zaslišan Mio Kralj, ki je zanikal krivdo, dasi je prej v preiskavi vse priznal. Zagovarjal ga je odvetnik Desbons, ki je zmerom skakal v besedo predsedniku sodišča Delabroieju, da ga je moralo sodišče kaznovati z ukorom. Tudi naslednjega dne je zagovornik Desbons nastopno izpadal in oviral razpravo. Naposled ga je moralo sodišče izključiti in so ga morali odvesti orožniki, ker je izjavil, da se bo pokoril samo sili. Obtoženci so nato drugega zagovornika odklonili, vendar je prevzel obrambo predsednik odvetniške zbornice Sodineau, ki je predlagal odgoditev razprave, da bi lahko preučil ves material, kar je sodišče na ponovno prošnjo

na razpravi naslednjega dne tudi sprejelo. Razprava proti marseilleskim zločincem se bo nadaljevala na prihodnjem porotnem zasedanju v januarju.

Glede na zavlačevanje razprave proti morilec našega kralja, ki je bila šele po enem letu razpisana, a je zdaj spet odgodena, je napisalo beograjsko »Vreme« članek pod naslovom »Zahtevamo osveto in pravico«. Med drugim pravi »Vreme«, da je bil že štiri mesece po zločinu obsojen in usmrčen morilec Gorgulov, ki je ustrelil predsednika francoske republike Doumerja. Ko pa je bil umorjen v Franciji vladar, visoki gost v Franciji, bi mogli pač pričakovati vsaj enako hitrost in odločnost francoskega pravosodja. »Vreme« naglašja, da bi se razprava ne smela odgoditi samo zaradi tega, ker se je soudeležencu te zločinske tolpe, ki se je pod plaščem zagovornika vtihtapil v sodno dvorano, posrečilo izvesti načrt, ki ga je sestavil Ante Pavelić prav tako, kakor je sestavil načrt za umor kralja Aleksandra.

Nekaj besed k obrtniškem tednu

Srednji stan ima v človeški družbi odločilno vlogo. Ta stan, ki ga sestavljajo kmeti, obrtniki, trgovci, uradniki in nameščenci, je glavni steber vsake države. In prva med temi sta kmeti in obrtniški stan.

Razumljivo je, da so stanovi navezani drug na drugega. Zlasti velja to za obrtniški stan, ki je bolj kakor kateri drugi navezan na vse stanove. V zadnjih letih je začel ta stan nazadovati, ker je občinstvo začelo kupovati tvorniške izdelke. Zaradi tega naš obrtnik ni več imel toliko naročil, moral je odpustiti svoje pomožno delavstvo, obrtniški pomočniki so se znašli na cesti brez dela in zaslužka, vajencev pa mojstri tudi niso mogli več sprejemati, ker že sami zase niso imeli dovolj dela. Brezposelnost je začela rasti, in to po krivdi vseh onih, ki so kupovali obrtniške, čisto slabe izdelke, namesto da bi naročali izdelke, ki jih potrebujejo za sebe in svoje gospodarstvo, pri domačem obrtniku.

S tem, da občinstvo kupuje tuje tvorniške izdelke, pa ne škodi samo obrtniku, ampak tudi sebi. Zlasti se to opazi pri kmetovalcu, ki ne more v toliki meri prodajati svojih pridelkov, kolikor pa jih prodaja, jih mora dati pod ceno, ker se morata obrtnik in delavec zaradi pomanjkanja sredstev omejevati le na najnujnejše. Če bo šlo tako naprej, ne bodo mogli obrtniki sprejemati vajencev v učenje in posledica bo, da delavske in kmetijske družine ne bodo mogle dajati svojih otrok nikomur, da bi se izučili v obrti in si tako zagotovili obstoj. Število neizučene mladine se bo večalo in s strahom gledamo že zdaj, kam z vso to neizučeno mladino.

Dolžnost nas vseh do našega naroda in človeške družbe sploh je, da kupujemo in naročamo vsi le domače blago in domače obrtniške izdelke, zakaj s tem bomo koristili samim sebi, ker bomo dobili za svoj težko prislužen denar dobro in solidno

Ivan Slivnik:

Usodna žena

Soprogova navidezna oporoka jo je bila spravila v jako slabo voljo. Ker ni ničesar slutila o njegovih razornih denarnih razmerah, ampak je smatrala njegovo bogastvo za neizčrpno, se je nadejala z gotovostjo, da ji zapusti veliko premoženje na osebno razpolago. In zdaj je ostala čisto praznih rok, navezana zgolj na to, kar ji prizna Romana po svojem lastnem preudarku! Lahko si mislimo njeno ogorčenje. Pastorka ji ni bila nikoli pri srcu, zdaj pa jo je začela kar naravnost sovražiti. Proti svoji hčeri je govorila neprikrito o izpodležovalstvu in Beatrika ji je vneto pritrjevala. Toda ves upor in vse strupene opazke so bile zaman. In gospa Sibila ni v svoji lehkostnosti niti ni dolgo belila glave. Koncem koncev je bilo itak vse eno, kdo bo dal denar za uteševanje njenih želja. In da ne vsebuje Romanino pooblastilo drugega nego dolžnost, nadaljevati Severjevo početje — o tem po mnenju gospe Sibile pač ni bilo dvoma.

Zato je izjavila Romani, da se hoče znova peljati v kopališče na oddih, ter zahtevala od nje v ta namen veliko vsoto denarja.

Romana pa je odgovorila mirno in odločno, da zdaj ni denarja za takšno pot; vsa tekoča glavnica da je potrebna v podjetju.

Gospa Sibila je nestrpno skomignila z lepimi rameni.

»To je vendar smešno. Romana! Takšno malenkost boš pač lahko utrpela.«

»Ne, mama, res ne morem«, je ponovila Romana.

»Reci rajši, nočem. Morda te veseli, da trkaš na tisto bedasto pooblastilo, ki si ga izvabila očetu v moji odsotnosti. Ker je bil bolan in šibak, se ni mogel ustavljati tvojemu nagovarjanju.«

Romana jo je pogledala s svojimi velikimi, pokojnimi očmi.

»Misli si, kar ti drago, mama. Vsekako ti ne morem dovoliti že spet tako velike vsote za potovanje v kopališče.«

Gospa Sibila je bila vsa iz sebe.

»Ne moreš? Smešno! Ako v tem hipu ni v obratni blagajni toliko razpoložljivega denarja — česar pa res ne verjamem — bi vendar lahko založila to malenkost iz svojih osebnih sredstev. Saj vem, da si postala te dni polnoletna in so ti izplačali skoro milijon dote po materi.«

Romana ni niti trenila z očmi, kam li, da bi bila odgovorila, da je žrtvovala vse svoje imetje, ker je bilo treba rešiti tvrdko in obvarovati očetovo ime sramote.

»Zal mi je, mama, da tudi s tem denarjem ne morem razpolagati. Sploh se boš morala omejiti. Življenje, ki si ga živela doslej, je preveč potratno. Morali bomo postati varčnejši v vseh stvareh. Živeli bomo spodobno, toda ne več zapravljivo. Iz dragega razkošnega kopališča si se prav vrnila; ponovnemu takšnemu izletu se boš morala odreči.«

Gospa Sibila je malone izgubila sapo, ko je slišala te nadebudne obete in pastorkin

odločni glas. Izkušala si je pomagati s porogljivim nasmeškom.

»Ni dvoma, da se izvoliš šaliti. Ali meni se zde podobne šale neslane. Moji živci so po naporih zadnjih dni popolnoma uničeni, in skrajni čas je, da nekaj storim. Bivanje v kopališču je neizogibno potrebno za moje zdravje.«

Upam tedaj, da mi ne bo treba delj beračiti za ta denar. Zahtevam ga, z eno besedo. Prevzela si dolžnost, da me oskrbuješ z vsem potrebnim.«

Romana je ostala mirna.

»Tako je — z vsem potrebnim. Ako poroče zdravnik, da ti je kopališče neizogibno potrebno, potem ti ga moram in hočem omogočiti; vsekako pa boš morala iti v kak preprostejši in cenejši kraj, in Beatrika te ne bo spremljala. Tako opraviš s četrtino vsote, ki jo zahtevaš. Nemudoma hočem telefonirati zdravniku, da ugotovi, ali moraš res v kopališče.«

Pri tem je ostalo. Doktor je izjavil, da je gospa Sibila zdrava kakor riba v vodi in bi se ji prileglo nekaj tednov miru in samote dosti bolj od naporenega življenja v kopališču.

Gospa Sibila in Beatrika sta obkladali zdravnika in Romano z zelo nelaskavimi imeni. Toda v kopališče nista šli. In tudi kesneje ni bilo še marsičesa drugega, kar sta smatrali gospa Sibila in njena enako razvajena Beatrika za neizogibno potrebno. Upirali sta se sicer Romaninemu varuštvo,

blago, medtem ko je tvorniški izdelek čisto narejen površno in slabo.

Obrtniške organizacije iz vse države so priredile že v preteklem letu obrtniški teden, in sicer od 1. do 8. decembra. Tak teden bo v istem času tudi letos. Namen obrtniškega tedna je, da se v tem času obrne vsa pozornost naše javnosti na obrtnika in da se s predavanji in zborovanji opozarja vsa kupujoča javnost na prednosti domačega obrtniškega dela pred tujimi, zlasti tvorniškimi izdelki.

Naše občinstvo mora spoznati, da je obrtniško delo trpežno in boljše, ker je izdelano točno po naročilu in po meri, a tovarniški izdelek je narejen šablonsko in površno. Poleg tega pa je tudi naša dolžnost, da se vsi stanovi medsebojno podpiramo in tako v vzajemni skupnosti ustvarimo boljše in lepšo bodočnost sebi in svojim potomcem.

Politični pregled

V Evropi se suče vsa politika okoli sankcij, ki jih izdaja večina držav članic Društva narodov, proti Italiji.

Te dni bi bili morali sankeije se pooprstiti in prepovedati uvoz petroleja, premoga, bom baza in še nekaterih predmetov.

V poslednjem trenutku pa so te sankeije odložili in jih bodo začeli — če ne pride kaj vmes — izvajati šele po 15. decembru.

Med tem pa se vrše v Abesiniji kruti boji. Abesinci napadajo Italijane v manjših od delkih.

iz skoraj nedostopnih postojank, največkrat ponoči in jih ovirajo, kjer jih morejo. Ker si poročila, ki prihajajo iz raznih strani, zelo nasprotujejo, ni mogoče ugotoviti, kaj drži in kaj ne. Resnično pa je menda, da so postali po obisku svojega vladarja Abesinci na južni fronti zelo odločni in da so potisnili Italijane zelo nazaj. Govori se celo, da so jim iztrgali na jugu iz rok vso pokrajino, ki so jo bili Italijani od začetka vojne zasedli. Še manj se ve o bojih na severni fronti, kjer se bore med seboj le manjše čete. Italijani pošiljajo v ogenj največkrat domačine, tako da sami nimajo prav

kakor sta vedeli in znali, toda nazadnje sta se morali vendar ukloniti njeni trdni, neupogljivi volji. Nič več se ni smel denar razpisati na vse vetrove. Gospodinjski račun so šli skozi Romanine roke, in če sta hoteli mati in hči preveč oskubsti blagajno, se je vedno oglasil njen mirni in odločni »nele«.

Jeze seveda ni manjkalo. Romana je morala pogoltniti marsikatero strupeno zabavljico. Toda vztrajala je neomajno pri smeri, ki jo je bila spoznala za dobro in pravo.

Lepa Beatrika je nekoč zavijala nos in rekla Romani: »Vidi se, da teče po tvojih žilah branjevska kri. Jaz ne bi mogla stiskati in računati tako malenkostno in skopo kakor ti.«

Na to ji je odgovorila Romana z mirnim ravnodušjem: »Res je, da nisem višnjeve krvi kakor ti, Beatrika; zato pa sem se naučila od svojih prednikov ceniti denar, ker vem, kako težko ga je zaslužiti. Ti seveda ne veš tega — ti veš samo, kako ga je najlažje potrošiti.«

»Mislim da! Jaz ga znam vsaj vkusno trositi.«

»Tega ne tajim. Sploh ga je pa lažje vkusno trositi nego zaslužiti.«

Gospa Sibila, ki je poslušala ta razgovor, je zaničljivo skomignila z rameni. »Ti se ne bi nikoli naučila vkusno trositi denarja. Potemtakem ne more biti tako lahko. Toda prosim vaju, ne govorita mi več o denarju in zaslužku. Človek res ne sliši v tej hiši ničesar

Kaj pravi gospa Ivanka k temu?

Prav res je nespametno kaznovati takega revčka, če se zamože. Zakaj pa imamo terpentinsko milo Zlatorog? Njegova obilna, gosta in bela pena odpravi prav hitro vsako ponesnaženje. In perilo je zopet kakor novo, snežno belo in duhteče.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

mного izgub. Najtežavnejše je na vseh frontah vprašanje prehrane vojakov. Abesinci občutijo pomanjkanje manj, ker so takemu življenju vajeni, tem bolj pa Italijani, ki jim primanjkuje zlasti dobre pitne vode.

Zadnje vesti pravijo,

da je Abesinija že mobilizirala vso svojo vojsko.

Govori se, da bo prišlo prav kmalu do velikih bitk, ki jih doslej še ni bilo. Abesinska vojna se je v zadnjem času že zelo moderno oborožila in izvežbala. Ali pa se bo mogla upreti Italijanom, je seveda še veliko vprašanje. V veliko korist ji je seveda to, da se bori na lastnih tleh.

Papež je imenoval

20 novih kardinalov.

Med njimi je 14 Italijanov, Jugoslovana pa ni nobenega, čeprav smo sklenili nedavno z Vatikanom konkordat. To je zbudilo pri nas seveda veliko nejevoljo.

Grški kralj Jurij II., ki ga je ljudstvo s plebiscitom skoraj soglasno poklicalo nazaj na prestol, se je po dolgih letih izgnanstva vrnil v Atene.

Grki so ga povsod z navdušenjem sprejeli. Predsednik vlade Kondilis je podal ostavko in svetoval kralju, naj se odloči za močno vlado, ki bo razpustila parlament in izvedla volitve.

sar drugega nego zgolj razgovore o računanju in stiskanju. Malo manjka, pa bi mu šteli grizljaje v ustih. Ako bi tvoj oče videl, v kakšnem pomanjkanju naju pustiš živeti, bi se obrnil v grobu«.

To rekši si je nalila gospa Sibila kozarec šampanjca. Vsako jutro je pila pri drugem zajtrku kozarec ali dva penčnega vina in prigrizovala drago pocukrano sadje. Trdila je, da potrebuje tega v izpodbudo svojim živcem. Ker je ležala v kleti še velika zaloga tega dragega vina, ji Romana doslej ni krtila razkošnega zajtrka. S čudnim smehljajem je zdaj pogledala lepo ženo, ki je ležala v dragocenem čipkastem neglizēju na zofi.

»Želim ti, da ne bi nikoli izkusila, kaj se pravi pomanjkanje. Dokler pa ne boš trpela hujšega pomanjkanja nego zdaj, bo spal moj oče mirno.«

S temi besedami se je Romana poslovila ter se odpeljala v tovarno, kjer je čakalo nanjo obilo dela.

Mati in hči sta gledali za njeno preprosto, a plemenito pojavo.

»Neznosna je, ta skopuh v ženski koži. Ne razumem te, mama, kako moreš trpeti takšno ravnanje s seboj«, je rekla Beatrika.

Gospa Sibila je skomignila z rameni.

»Kaj hočem, ko nimam moči! Le kaj sem mislila, da sem jo pustila tistikrat samo pri očetu... A kdo je slutil, da umre tako o nepravem času in zapusti tako bedasto oporoko. Zdaj nama ne kaže drugega nego vdati se v neizogibnost. Jeza stori človeka grdega.«

Tudi bolgarska vlada je zaradi raznih notranjih sporov odstopila.

Novo bolgarsko vlado je sestavil dosedanji bolgarski poslanik v Beogradu Kjosčivanov, ki je ob nastopu izjavil, da bo ostala bolgarska zunanja politika neizpremenjena.

Z ABESINSKEGA BOJIŠČA

Dopisnik nekega lista se izprehaja po glavnem taborišču italijanske vojske v Abesiniji in ustavi se pred šotorom, kjer imajo pošne golobe.

»Cujte, ali se ne bojite, da bi evropski golobi tu v Afriki ne zablodili?« vpraša podoficirja.

Podoficir pogleda dopisnika, skomigne z rameni in odgovori: »Mi se sploh ne bojimo. Kar se pa tiče teh golobov, vam moram povedati, da jih križamo z afriškimi papigami, da bodo lahko vpraševali, kod drži prava pot.«

RES JE

Prvi mož (plešast): »Vi ste tepec, gospod. Drugi mož: »Mislim, da je bolje biti bedast, kakor plešast, ker se to vsaj ne vidi na prvi mah.«

OPRAVIČILO

Šef v trgovini podučuje prodajalko: »Stranko se ne smete nikoli prerekati; stranka ima vselej prav.«

Prodajalka: »Saj je kupec le trdil, da ste vi trgovski cigan.«

In grda gospa Sibila ni hotela postati; za nič na svetu ne!

Med drugim se je morala vdati tudi v to, da je Romana omejila razpoložnino za njene toalete. Izjavila je sicer takoj, da s takšno beraško vsotico ne more spodobno oblačiti sebe in hčere. Dosihdob da je trosila za obleko štirikrat toliko.

»Ne gre in ne gre!« je vzklikala vsa iz sebe.

Toda Romana je odgovorila: »Moraš, mama! Več ti ne morem dovoliti.«

»Nočeš, to je tisto!« je viknila gospa Sibila ogorčeno.

»Nu dobro, tudi nočem ne. Saj vem, da lahko prekrasno opravita s tem denarjem, tudi ako se oblačita elegantno. Razmetavati ogromne vsote za kdove kakšne posebnosti pa je nepotrebno. Jaz sama nisem potrosila za svojo obleko nikoli toliko, kakor dan zdaj vama na razpolago. Človek bi lahko izdal še manj in bi bil vendar prav dobro obločen. Vsekako te prosim nujno, da ne potrosiš niti vinarja več in tudi ne napraviš dolgovi, ker bi morala sicer povedati tvojim dobaviteljem, da takšnih terjatev ne plačujem.«

S tem odgovorom se je morala gospa Sibila zadovoljiti. Ko je poročala hčeri o svojem uspehu, je Beatrika malone skoprnela od gneva.

»In vse to si pogoltnila kar tako, mama?« je zavpila besno.

»Kaj naj storim?« je vprašala mati. »Saj

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

GOVED. Na ptujskem sejmu so bile za kg žive teže naslednje cene: volom 2 do 3 Din, kravam 1.10 do 2 Din, bikom 2 do 2.25 Din, juncem 2 do 2.25 Din, telicam 2.50 do 3.75 Din. Konje in kobile so prodajali po kakovosti od 200 do 4500 Din, žrebeta pa od 300 do 1200 Din za glavo. Cene goveji živini so spet nekoliko padle.

SVINJE. Na ptujskem sejmu so bile cene za kg žive teže naslednje: pršutarjem 4 do 5 Din, pitanim svinjam 5 do 5.75 Din, plemenskim 4 do 4.50 Din; prascem, starim do 12 tednov, 30 do 85 Din za rilec.

Sejmi

2. decembra: Kranj, Ormož, Martinja vas;
3. decembra: Konjice, Planina pri Sevnici, Sv. Tomaž pri Ormožu, Novo mesto;
4. decembra: Kamna gorica, Mežica, Šmarje pri Jelšah, Strigova;
5. decembra: Lož pri Rakeku, Trbovlje, Videm (Dobrepolje), Murska Sobota, Sevnica ob Savi, Sv. Miklavž v Polju, Vuznica, Žužemberk.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili v devizah (z všteto premijo 28.50%):

- 1 nizozemski goldinar za 29.72 do 29.86 D.
- 1 nemško marko za 17.56 do 17.70 Din;
- 1 angleški funt šterling za 216.63 do 218.69 Din;
- 1 ameriški dolar za 43.13 do 43.99 Din;
- 100 francoskih frankov za 289.56 do 291 Din;
- 100 češkoslovaških kron za 181.78 do 183 Din;
- 100 italijanskih lir za 353.87 do 356.96 Din;

Avstrijski šilling se je trgoval v zasebnem kliringu po 8.70 do 8.80 Din. Voja škoda je bila po 356 do 357, investicijsko posojilo pa po 78 do 79 Din.

Drobne vesti

= **Zadružni odplačilni načrt odobren.** Nova uredba o zaščiti kmetov določa da mo-

naju ima čisto v rokah. Brez njenega dovoljenja ne dobim iz blagajne niti belica, in če se kje zadolžim, ni dvoma, da izvrši svojo grožnjo.

»Kar studi se človeku, kako sedi ta skopulja na svojem denarju. Že itak je bogata, pa nima dovolj; še več si hoče nagrabiti na najine troške.«

»Da, da — to je v krvi. Zato je branjevska hči.«

In mati in hči sta poslej še očitneje kazali Romani, da jo gledata z zaničevanjem.

To pa nje ni motilo. Ostala je trdna in je znala vzlic mladosti uveljaviti svojo voljo.

Tako sta minili po smrti Hinka Severja dve leti. Gospa Sibila in njena otroka so se sčasoma vdali v izpremenjene razmere, dasi le s težkim srcem.

Seveda je voz še vedno tuintam skočil s tira, in Romana je morala bistro paziti, da se ni začelo nekdanje zapravljanje iznova. Še vedno je bilo trenja in bojev obilo, in gospa Sibila ni opustila ničesar, kar je bilo v njenih močeh, da bi zagrenila Romani življenje. Toda mlada gospodinja je izpolnjevala svojo obljubo ter omogočala ljudem, ki so jo tolikanj mrzili in grdili, brezskrbno udobnost. Niti z besedo jim ni namignila, da žive ob njenem kruhu.

Vseh teh bojov se je spominjala Romana zdaj, ko je stala pred očetovo sliko. Lahka doba ji ti dve leti bogme nista bili. Toda

rajo kmetijske zadružne organizacije same sestaviti načrt, po katerem bodo kmetje plačevali pri njih svoje dolge. Zdaj je kmetijski minister na predlog zadružništva na novo potrdil odplačilni načrt, ki so ga slovenske zadružne zveze sestavile pomladi in je veljal do objave sedanje uredbe. Glede odnosov med kmeti in njihovimi zadružgami se torej ni nič izpremenilo. Odplačilni načrt bo v najkrajšem času objavljen v »Službenem listu« in bo s to objavo spet dobil obvezno moč. Ob predložitvi načrta ministrstvu so zadružne organizacije izjavile, da nimajo s čim kriti izgub, ki bi jih utrpele zaradi morebitnih odpisov dolgov, zato prepuščajo državi, da izpolni obljubo vlade, po kateri bo država prispevala za primerne odpise. Glede obrestne mere pa bodo zadruge popuščale, kolikor bodo največ mogle glede na obveze do vlagateljev.

= **Češkoslovaška omejuje hmeljske nasade.** Češkoslovaška je že z uredbami iz l. 1934 omejila površino hmeljskih nasadov, da prepreči nadaljnje širjenje hmeljarstva. Dosedanji ukrepi so se dobro obnesli, vendar se je opazilo, da so nekateri hmeljarji navzlic prepovedi brez dovoljenja uredili nove nasade. Na zahtevo hmeljarskih organizacij je zdaj češka deželna vlada poslala vsem okrajnim glavarstvom navodila glede strogega postopanja proti onim hmeljarjem, ki ne upoštevajo zakonitih omejitev. Po teh navodilih morajo okrajna glavarstva kaznovati hmeljarje z denarno kaznijo 50 do 80 češkoslovaških kron za vsako brez dovoljenja zasajeno hmeljsko rastlino, ki je ne bi odstranili, ne glede na to, da morajo brez dovoljenja zasajene nasade odstraniti.

= **Trošarina na električni tok ukinjena.** Finančno ministrstvo je poslalo vsem banknim upravam poziv, naj opozorijo občinske uprave, da ne smejo pobirati trošarine na rabo električnega toka. Pri sestavi novih občinskih proračunov občine sploh ne smejo jemati v poštev dohodke, izvirajoče iz trošarine na električni tok.

= **Vinska razstava in sejem v Ormožu** bosta 18. decembra z začetkom ob pol 9. Prijave vin za razstavo se sprejemajo vsak dan v pisarni Kletarskega društva v Ormožu. Prijave morajo biti vložene najkasneje do 8. decembra. V pisarni Kletarskega društva so na razpolago posebne prijavnice, ki se na

željo dopolnijo tudi po pošti. Zamisel, prirediti tako razstavo in sejem v Ormožu kot naravnem glavnem tržišču ormoško-ljutomerskih vin, je naletela na zelo ugoden odmev, tako pri vinogradnikih kakor pri vinskih trgovcih in gostilničarjih.

= **Odpis dolgov agrarnih interesentov.** V četrtek je bilo končano posvetovanje zastopnikov agrarnih zajednic in agrarnih interesentov v kmetijskem ministrstvu v Beogradu. Po tridnevni razpravi je bil sprejet sklep, da se olajša položaj agrarnih kolonistov na ta način, da se jim v severnih pokrajinah, to je v dravski banovini, odpiše od dolga za prevzeto zemljo 50 odstotkov. Ostanek dolga bodo morali agrarni interesi odplačati v dvajsetih letih v letnih obrokih.

= **Izdaja bankovcev po 500 Din.** Zaradi lažjega denarnega prometa in obračunavanja pripravljata Narodna banka izdajo novih bankovcev po 500 Din.

= **Sejem za kožuhovino v Ljubljani** bo 27. januarja v prostorih velesejma v Ljubljani. Lovsko - prodajna organizacija »Divja koža« ki priredi ta sejem, ima neposredne zveze s tujimi odjemalci, ki plačujejo za blago svetovne cene. Zato opozarjamo vse lovce, naj letošnji lovski plen oddajo v prodajo samo svoji prodajni organizaciji, ne pa raznim prekupčevalcem. Pri tem naj imajo na umu, da sta samo v složenosti in medsebojni podpori moč in lastni dobiček. Nujno je potrebno, da so kože dobro in pravilno posušene. Ne sušite jih na peči, ampak na zraku! Koža se mora dobro očistiti in napeti. Dobro pripravljena koža je vredna skoro še enkrat toliko kakor slabo posušena iste kakovosti. Kože pošiljajte na naslov: »Divja koža« Ljubljana — velesejem.

= **Škofjeloški obrtniki pripravljajo veliko razstavo.** Združenje obrtnikov v Škofji Loki, ki ga vodi zaslužni mizarški mojster g. Ivan Lotrič, je sklenilo prirediti drugo leto veliko razstavo za vse škofjeloško sodno območje s Selško in Poljansko dolino z Žirni. Sestavil se je poseben odbor, ki bo vodil priprave. Razstava bo nameščena v vseh prostorih nove škofjeloške šole, meščanske in osnovne. Na ta način bo zavzemala 20 velikih sob z risalnico, in bo torej pravcat škofjeloški velesejem. Razstava bo odprta mesec

Romana ni bila izmed tistih plašnih natur, ki se boje težkoč in se jim dajejo užugati.

»Spavaj mirno, očka moj ljubi. Žena, ki ti je bila tako neizmerno draga, ne bo trpele pomanikanja. Jaz pazim nanjo in jo varujem. To mi je sveta zaobljuba. In zdaj je itak vse dobro.«

Tako je mislila Romana.

Nato pa je krenila naglo v svojo oblačilno sobo, da bi se napravila za veselico v mačehinih salonih.

Takšne veselice je morala Romana tudi zdaj še včasih dovoljevati, čeprav ni več trpele, da bi se zapravljalo na njih tako kakor nekdanj.

3. poglavje.

Dora je bila takoj pri rokah. Naglo je posmagala svoji gospodični v lepo belo obleko od mehke svile.

Še kratek, tehtajoč pogled v zrcalo. Romana se je kritično premerila z očmi. Ako ni stala zraven svoje lepe popolisestre, ki je zatemnjevala s svojo sijajno krasoto vse naokoli, je bila mična in ljubka prikazen. Imela je fino začrtan obraz, čudovito svežo in vendar nežno polt, krasne temnorjave kite, ki so bile preprosto in lično spete okrog drobne glave, in lepe temne oči, samo da je bil njih pogled zmerom nekam resnoben in otožen. Zlahtnim ustom se je poznalo, da niso vajena smeja. Baš zato pa je menda vplival vsak najmanjši smehljaj na tem

trpkobnem obrazu tako dobrodejno in očarujoče. Malokomu je bilo dano videti ta nasme. Drugače bi bil nemara moškim nevarnejši od sladkega, zapeljivega smehljaja, ki ga je imela Beatrika Trtnikova po svoji lepi materi, in ki je neprestano ozarjal njen mladi obraz.

Stara Dora je bila časih deležna Romani nega smehljaja; tako baš zdajle, ko je skrbno, nalik ničemurni materi, popravljala njeno obleko.

»Mari ti še vedno nisem dovolj lepa, dušica stara?« je vprašala Romana.

Dora jo je premerila s kritičnimi očmi.

»Ali ne vzamete nikakega nakita, gospodična Romana? Saj ste vendar podedovali po rajni gospi materi tako krasne stvari. Biserno ogrlje bi se podalo prav lepo k tej beli obleki.«

»Nu dobro, Dora, ako misliš, da je potreba, vzamem tudi še bisere. Potem pa moram res že iti. Deset je menda preveč.«

Ko je stopila Romana v veselične prostore, je opazila takoj, da vlada v njih že jako razigrano in prešerno razpoloženje. Nihče se ni posebno zmenil za njen prihod. Samo gospa Sibila se je obrnila k nji, in še to z ne baš prijaznim pogledom.

»Nu, vendar se ponižaj in prideš pozdravit goste? Saj bodo že kmalu odhajali. Vljudna res nisi,« je dodala poluglasno.

»Gostje so tvoji, mama, ne moji. Imela sem delo, drugače bi bila prišla že prej.«

(Dalje prihonjč).

dni in bo na njej prikazan pregled vse naše produkcije. V prvi vrsti bodo seveda zastopali naši obrtniki, potem industrija in trgovina. Sodelovale bodo tudi obrtna nadaljevalna, meščanska, uršulinska in mlekarška šola. Pozabljeni ne bodo škofjeloški cehi s skrinjicami in drugi spomeniki naše stare časti in slave. Ob tej priložnosti se bo izdala posebna knjižica. Ob času razstave se bodo na Sv. Jakoba trgu prirejale pasijonske igre. Odbor, ki si je nadel nalogo prirediti to razstavo, je izven političnih struj in mu je edina skrb, da čim vestneje izpolni svojo nalogo.

— **Jugoslovanski hmelj se izvažal tudi v Ameriko in Japonsko.** Iz Zateca poročajo, da se je letos trgovina s tujim hmeljem na tamšnjem trgu znatno dvignila. Med tem ko je znašal lani v vsem letu dovoz tujega hmelja v žateška hmeljska skladišča le 10.288 starih stotov, je dosegel letos samo v oktobru in novembru že 19.368 starih stotov. To je predvsem posledica zopetnega znatnega oživiljenja trgovine z jugoslovanskim hmeljem, kajti od skupne količine dovoznega tujega hmelja je v oktobru in novembru odpadlo na jugoslovanski hmelj 18.464 stotov. Iz žateških tranzitnih skladišč sta bila v septembru in oktobru prodana naprej v tujino 4902 stara stota, in sicer zlasti v Zedinjene države in v Japonsko. Ker gre pri tem skoro izključno za jugoslovanski hmelj, nam gornji podatki kažejo, da se preko Zateca izvažajo znatne količine našega hmelja tudi v Zedinjene države in Japonsko. Ni dvoma, da bi bile odkupne cene za naš hmelj znatno višje, če bi znali sami urediti prodajo v oddaljenejši državi.

DOPISI

GORNJI GRAD. (Smrtna kosa). V Beogradu je umrl pri svojem sinu g. inž. Podbrežniku g. Fran Podbrežnik, bivši župan, posestnik in trgovec z lesom v Gornjem gradu. Pokojnik je imel dolga desetletja ugledno vlogo v gornjegrajskem okraju. Povsod je bil mož na svojem mestu. Hkratu je izkušal povsod, kjer je mogel, pomagati ljudstvu, ki se je zatekalo k njemu, kadarkoli je potrebovalo pomoči ali nasveta. Bil je odločno narodnega in naprednega mišljenja, vendar pa je bil v vsem svojem delovanju strpen, zavoljo česar so ga uva-

ževali in cenili tudi politični nasprotniki.

Ko so leta 1901 osnovali Martin Zidarn, Fran Kolenc in Rasto Pustoslavšek v gornjegrajskem okraju napredno kmečko, stranko, se ji je tudi pokojnik pridružil in bil zvest sodelavec v stranki ves čas, dokler je obstajala. Poročen je bil s hčerko uglednega lesnega trgovca Kranjca. Dalje časa je bil župan. Zelo delaven je bil tudi na gospodarskem polju. Osnovno je Splavarsko zadružno. Pri Posojilnici v Gornjem gradu je prevzel že pred vojno mesto načelnika. Zgradil je na Dreti veliko žago, s katero je mislil mogočno dvigniti svojo lesno trgovino. To pa se mu žal ni posrečilo, ker je skoro nato nastopila huda gospodarska stiska. Pred štirimi leti se je preselil k svojemu sinu inž. dr. Podbrežniku v Beograd, kjer mu je zdaj smrt prestrigla nit življenja. Z njim je legel v grob eden izmed najdelavnejših narodnih mož v gornjegrajskem okraju, ki je dolga desetletja skupno s pokojnim nadučiteljem Franom Kocbekom stal na čelu javnega življenja v Gornjem gradu in njegovi okolici. Pridobil si je za okraj neprecenljivih zaslug, ki visoko odtehtajo neuspehe, ki mu na žalost v zadnjih letih njegovega življenja niso ostali prihranjeni. Vrlemu možu bodi ohranjen časten spomin, njegovi rodbini pa naše iskreno sožalje!

RADEČE (Smrtna kosa). Umrl je za kapjo g. Ignac Klopčič, splošno spoštovan mož. Stel je 65 let. Služboval je celih 35 let pri radeškem sodišču, kjer je bil pred leti upokojen kot sodni nadoficial. Bil je zvest član naprednih organizacij in zmerom neomajen nacionalist. Svojo živlensko družico in sina je bil pred leti izgubil. Uglednega pokojnika so položili k večnemu počitku na tukajšnjem pokopališču v grobnico poleg žene in sina. Na zadnji poti ga je spremljalo številno občinstvo z domačo godbo. Bodí mu ohranjen časten spomin!

Zlata mladina

Stric: »Kaj te to večno lenuharjenje nič ne utruja, dečko?»

Vnuk: »Seveda me.«

Stric: »Kaj pa delaš potem, kedar si že truden?»

Vnuk: »Kaj? Počivam.«

ZAPISKI

+ **Klerikalno delavstvo se je razcepilo.** »Delavska pravica«, glavno glasilo Jugoslovanske strokovne zveze priobčuje zanimiv uvodnik z naslovom »V slogi je moč!« Članek sporoča, da je bila 15. t. m. v Ljubljani ustanovljena nova klerikalna delavska organizacija, ki si je dala ime Zveza združenih delavcev. Po mnenju lista so ustanovitelji nove organizacije ljudje, ki imajo v svojih rokah Društvo združenih privatnih nameščenecov in ki so dosegli, da je pri volitvah v Delavsko zbornico to društvo nastopilo na lastno pest, ločeno od Jugoslovanske strokovne zveze. »Po zaslugi teh ljudi«, pravi list dalje, je ob omenjenih volitvah utihnil celotni katoliški tisk v veliko škodo krščanskega delavstva, ki je ob svojem času toliko storilo in žrtvovalo prav za ta tisk in ki ni nikdar kršilo enotnosti katoliške skupnosti.« Delavska pravica nato pripoveduje, da so pripravljala dela za novo organizacijo vodili isti ljudje, ki se jim leta 1932 ni posrečil zahrbtni napad, s katerim so hoteli preko volje organiziranega delavstva na mah zavojevati Jugoslovansko strokovno zvezo, ker jim je bila premo strankarsko politična. List dalje pravi, da se je borba med sindikalno in strankarsko politično miselnostjo vršila že dolgo leta, in pristavlja: »Če bo treba, bomo zdaj povedali delavstvu zgodovino zadnjih enajst let, zakaj častna je za nas in dokazala bo, da smo molčali samo nasproti javnosti trdno verujoč, da bodo izvestni krogi vendarle vsaj ob 12. uri spoznali skrajno škodljivost svojega razdiralnega početja.« Članek zaključuje s pozivom na krščansko socialno delavstvo, naj gre v neizprosni boj zoper razdirače in naj se še tesneje oklene Jugoslovanske strokovne zveze.

ČE JE ZADNJA

A: »Ali ti smem zaigrati svojo zadnjo kompozicijo.«

B: »Smeš, če je res tvoja zadnja.«

NE VE

Ona (možu): »Kako visoko stoji tale gorra nad morjem?»

On: »Ne vem, ker nikjer ne vidim morja.«

Gabriel Scott:

SIVKA

Prevel Boris Rihteršič

Sicer pa je bila sreča, da se je Sivka zbudila, kajti škaf je bil prav tedaj blizu kopnega. Sivka je bila zdaj že nestrna in ni čakala, da bi prišel prav do brega. Rajši je napravila orjaško dolg skok in, hvala Bogu, posrečilo se ji je, da se je s sprednjim delom telesa ujela za velik kamen, toda njen zadnji del je slabo naletel: — cmoknil je v vodo, da je zapljuskalo. Do sprednjih tač je bila v vodi; morala je praskati in se s kremplji loviti. To pa je bila težavna reč, kajti kamen je bil gladek. Naposled se je le z eno šapo pošteno oprijela in rešila še ostali del telesa.

»Najhujše je zdaj opravljeno,« si je mislila in se otresla vode, da se je okoli nje pokazala mavrica. »Zdaj me zanima le še to, ali bom dobila kaj jesti.«

Po teh besedah je pokazala škafu rep in krenil po poti za nosom.

Nekaj časa je bredla skozi debelo praprot in robidje. Tako gosto je bilo, da je komaj videla, kam je stopila. Tedaj je iznenada začula nekakšno pihanje.

»To mora biti mačka,« si je mislila. »Le pridil! Nič se te ne bojim!«

Napravila je še en korak — ne, nikjer ni bilo videti mačke. Namestu nje je zagledala pred sabo nekakšen čuden kolobar, ki je ležal na ravnem kamnu in se svetil v solncu

kakor jeklo. Toda sredi iz kolobarja je štrlela majhna podolgasta glava. Bila je na ozkem, luskinastem vratu in se počasi zibala sem in tja. Droben, precepljen jezik ji je sikal iz ust.

«Ššš,« je rekla Sivka in se napihnila. »Le glej, da se hitro stran pobereš!«

Ne, to pa kači še na misel ni prišlo. Iznova je zapihala in iz njenih oči se je kresalo nekaj kakor drobne iskre. Pa tudi Sivka se ni marala umakniti. Prav nič manj trmasta ni bila, zato sta obstali in gledali druga drugo. Vmes pa sta pihali kakor za stavo in se ščeperili, da bi druga drugo prestrašili. Nobena pa ni hotela začeti. Kača se je bala Sivkinih krempljev, Sivka pa kačjih zob. Ne, nobena ni hotela začeti in nobena ni hotela popustiti. Ležali sta tam in strmeli druga v drugo, kakor bi se hoteli med seboj s pogledi ugonobiti. In tako sta ostali pol ure, ne da bi se bili za trenutek izpustili iz oči, — še trenili nista z očmi.

Tedaj pa je bila Sivka že vsega sita.

»No, če se ti ne upaš, se bom pa jaz upala,« si je mislila in po bliskovo oplazila kačo s kremplji. »Tole naj bo za začetek!«

Kača je besno zamahnila z glavo, toda Sivka se je lahko in spretno umaknila. Potem jo je iznova treščila s šapo. To se je zgodilo štirikrat po vrsti in kača je bila že tako razjarjena, da ji je kar pena kapljala iz ust. Sivka je vedela, da je ta pena strupena, zato si je po vsakem udarcu obrisala šapo v travo. Napol je sedela in nepre-

stano menjavala šapo. Če je eno brisala, je z drugo tolkla kačo. Šlo je čedalje hitreje — seveda, njeni kremplji niso bili strupeni, zato pa so bili ostri kakor trnje in nobenega udarca niso zgrešili. V začetku je hotela kača z ugrizi odgovarjati na udarce, počasi pa je postajala vse bolj in bolj izmučena. Enkrat je celo poskušala pobegniti, toda Sivka ji je zastavila pot. Naposled se je iztegnila in negibno obležala.

Sivka se je oprezno približala in povohala njeno glavo, potem pa jo je pograbila za rep in jo odvela s seboj skozi praprot. Da bi le koga srečala! Videl bi, kako junaška je — toda ne, žive duše ni zgle dala razen stare vrane, ki je škrljila za njo z vrha nekega drevesa. Ta se je morala pač čuditi, ko jo je videla — — ?

»Tako moram napraviti, da pridem do ljudi,« si je rekla Sivka. »Ti mi bodo gotovo dali jesti in piti, ko bodo videli, kaj sem storila!«

DVAJSETO POGLAVJE

V sili in nevarnosti

Toda ne zgodi se zmerom tako, kakor si mislimo. Ko je Sivka prišla do hiše, ki je stala v samotni, je videla, da ni nikogar doma. Večkrat je šla v krog okoli splotja in klicala, kačo pa je ves čas vlekla za seboj in ponosno vihala nos. Poskusila je, ali ne bi mogla vrat na loputnico s ša-

Domače novosti

Ponovno opozorilo

naročnikom

Le še mesec dni in staro leto se bo umaknilo novemu. Zato je skrajni čas, da vsak gospodar obračuna, kje ima kaj dobiti in kam mora še kaj dati. Tak gospodar mora biti tudi vsak naročnik »Domovine«. Vprašati se mora: »Ali ima preluba »Domovina«, ko je vse leto, teden za tednom hodila v mojo hišo in me razveseljevala in učila, še kaj dobiti od mene ali se mi je plačal naročnino?« Ni treba čakati odgovora, poglej, ali še leži pri tebi položnica, ki je nisi izrabil. Tedaj pojdi z njo na pošto in plačaj naročnino ali izroči denar pismonoši, ki ti bo dal potrdilo! Ne odlašaj več, da ne bo uprava lista, kakor je pisala, zaradi tvoje neodločnosti prisiljena, pobrati naročnino s poštnim nalogom. Zato kličemo ponovno:

Plačajte naročnino!

* **Opozorilo dolžnikom.** Akcija za ustanovitev Društva dolžnikov je v toliko napredovala, da bo prihodnji mesec sklican ustanovni občni zbor. Zato se vabijo prizadeti iz vseh stanov, da prijavijo svoj prisopek. Obenem naj se prostovoljno javijo vsi oni, ki so pripravljeni prevzeti krajevno poverjeništvu za svoje okraje ali občine. Prijavijo naj se vsi, ki želijo samopomoči in vidijo v snujočem se društvu prvi korak za omiljenje naših neznosnih gospodarskih težav. Prijave naj se pošljejo na pripravljalni odbor Ljubljana, Škrabčeva 9.

* **Spomenik Matiji Gubcu.** Hrvatsko pevsko društvo »Zvonimira« v Zagrebu je uvedlo akcijo za postavitve spomenika kmečkemu voditelju in mučeniku Matiji Gubcu. Društvo je povabilo k sodelovanju druga društva. Že ob uvedbi akcije so računali s tem, da bo spomenika izdelal naš slavi kipar Ivan Meštrovič. Sedaj se je umetnik obrnil na vodstvo akcije s sporočilom, da bo spomenik izdelal na svoje stroške ter ga podaril narodu. Odbor bo trpel samo izdatke za bron.

* **Begunje so samostojna občina.** Izdana je uredba o ustanovitvi občine Begunj na Gorenjskem s sedežem v Begunjah, kateri se poleg bivše občine Begunj priključijo vas Zapuže, ki je doslej spadala pod občino Mošnje. Druga uredba izključuje Griže in Prištavo iz občine Stične in ju priključuje občini St. Vidu. Tretja uredba izločuje Leševico in Jeruzalem iz občine Ivanjkovec in ju priključuje občini Sv. Miklavžu.

* **Davica in škrlatinka v Ljubljani sta se zelo razširili.** Zadnje dni je naval na kužni oddelek drž. bolnišnice toliko narasel, da je že prenatrpan. Mestni reševalni avtomobil in pa vozovi Higijenskega zavoda so v zadnjih dneh navozili iz mesta in okolice, pa tudi iz bolj oddaljenih krajev toliko malih bolnikov, da so v bolnišnici že začeli odklanjati sprejem primerov škrlatinke in so morali zanjo rezervirati dve sobi v otroški bolnišnici. Mestni fizikat in državna šolska poliklinika, ki predstavlja nekakšno bolniško blagajno za šolarje in dijake, imata zadnji čas v svojem vsakdanjem prometu največ opravka s primeri teh dveh zavratnih otroških bolezni. Bolne za davico bolnišnica do nadaljnjega še sprejema. Opozorjamo na zaščitno cepljenje v Higijenskem zavodu.

* **Redek lovski plen.** Šolski upravitelj g. Ferenčak iz Ivanja in trgovec g. Pinter sta ustrelila vsak po enega velikega štepnega orla. O teh pticah vemo, da so izredno plahi. Jeseni potujejo preko Perzije in južne Rusije v toplejše kraje in se pri tem izogibljuje gri-

* **Žena, ki zna dobro plesti,** lahko prihrani družini obilo denarja. Kupljene, na stroj izdelane nogavice in jopice niso nikoli tako trpežne in tople, kakor tiste, ki so izdelane doma. Zato bi morala vsaka gospodinja, ki ima kaj časa, zlasti zdaj pod zimo, splesti zase, za moža in za otroke kaj toplega. Seveda pa je treba to tudi znati. Nogavice res ni težko plesti, pač pa druge reči. Tu je treba imeti pač svetovalec, ki gospodinjji pomaga. Tak svetovalec je dobra knjiga, v kateri so popisani razni kroji in načini pletenja. Vsaka žena bo take knjige vesela in z ničemer se ji moč za praznike ne bo mogel bolj priku-piti kakor z njo. Može, ko ugibate, kaj bi kupili svoji ženi za Miklavža in za Božič, ne pozabite tega. Založba »Žena in dom«, ki je že po vsem slovenskem svetu znana po svo-

jih priročnih knjigah za naše gospodinjje, je izdala pravkar odlično knjigo take vrste z naslovom »Za pridne roke—za vsako nekaj«. Ta knjiga prinaša na 96 straneh velike oblike s skoraj 100 preglednimi slikami vzorce raznih jopic in oblek, pa tudi drugih pletenih predmetov, ki bodo kakor nalašč za vsak dom. Pri vsakem predmetu je natanko in preprosto, da bo vsaka žena razumela, po-pisan način pletenja in tudi količina volne, ki je potrebna. Narisani so tudi kroji, ki se pri delu uporabljajo, in ki jih potem lahko vsaka žena brez truda poveča. Knjiga stane 30 dinarjev, kar je v primeru z obsegom in številom ležih slik nenavadno poceni, naročnice »Žene in doma« pa dobe to knjigo in še štiri druge (»Kako naj se vedem«, »Nega bolnikov in prva pomoč pri nezgodah«, »Kaj moram vedeti, kadar si gradim svoj dom«) za skupno ceno 37 dinarjev. Ista založba je izdala prejšnja leta še lepo število raznih knjig o šivanju, pletenju, kuhanju, vzgoji in vsem, kar mora vedeti dobra gospodinja. Take knjige dobe naročnice »Žene in doma« po 15 dinarjev, za nenaročnice pa stane vsaka 30 dinarjev. Pišite založbi, da vam pošlje zastoj obširno knjižnico, kjer je navedena njihova vsebina. Kadar želite kakšne nasvete in kadar si želite naročiti kakšne koristne knjige, se obrnite na upravo »Žene in doma« v Ljubljani, Dalmatinova ul. 10. d.

* **Vas s 190 vojnimi žrtvami.** V vasi Zubetincu pri Knjaževcu je 200 hiš in vsa vas je dala 190 vojakov srbski armadi, a vsi so v svetovni vojni padli. Zdaj so jim postavili v vasi primeren spomenik, za katerega je dal kralj Peter II. 10.000 Din.

* **Smrtna nesreča upokojenega železničarja.** V Zgornji Sv. Kungoti se je smrtno ponesrečil 55-letni upokojeni železničar Jernej Zelenko iz Maribora, oče treh otrok. Pred nekaj dnevi je prišel Zelenko k posestniku Jakobu Freccetu v Zg. Sv. Kungoti ter se mu ponudil za delo. Dobival je tako malo pokojnino, da je moral iskati postranskega zaslužka. Frece ga je sprejel kot pomožnega delavca. Zelenko je dobil prenočišče na senu, kamor je zahajal zvečer zgodaj spat, vstajal pa je že ob svitu. Ko pa je nedavno jutraj Frece vstal ter prišel v hlev k živini, še ni bilo Zelenka nikjer. Iskal ga in klical. Ker se mu pa ni oglasil, je po-

po odpreti in z glavo je trkala po oknu v kleti — toda prav nič ni pomagalo.

»Ljudje menda še spe,« si je mislila, »glasneje jih moram poklicati!«

Ko je hotela to svojo namero uresničiti, je prišel iz drvarnice pes. Velik je bil. Postavil se je pred njo in se iztegnil, da je imel gobec pri tleh. Zadnji konec pa visoko v zraku — kar zaprasketalo je v njegovi hrbtenici. Potem je dvignil gobec in potegnil zadnji del po tleh, da je moral vsakogar zaboleti, če ga je le videl. Naposled je iztegnil jezik pred se in zazehal, da mu je skoraj goltanec skočil iz vratu — in in šele takrat je opazil Sivko.

Nekaj časa je ostal docela miren, potem pa je pobesil glavo, kakor bi nekaj meril. Nato je počasi prikorakel bliže po dvorišču. Tako velikega psa Sivka še svoj živ dan ni videla. Po vsem telesu je imel oklep iz nakodrane volne — tu ne bi pomagali ne zobje ne kremplji — in šape je imel velike kakor alpske kamre.

»Najbolje bo, če jo čim prej odkurim,« si je mislila Sivka in izpustila kačo. »Nič ne bom dosegla, če se z njim spopadem!«

Po teh besedah je krenila počez čez dvorišče in planila kar je mogla hitro od ondod.

»Le ujemi me, če me moreš!« je zaklicala za psom.

Komaj je pes videl, da jo je Sivka popihala, že je v diru skočil za njo.

Sivka je slišala sopihanje za sabo — o, ježeš! pes je dirjal, da mu je pesek in prst odnašalo izpod šap. In res, dohajati jo je začel kakor veter sta se podila čez polja, mimo kamenja, skozi grmovje, čez jarke, luže in plovce in vselej, kadar se je Sivka ozrla, ji je bil kosmatinec bliže.

Čutila je že glasno dihanje za sabo, tedaj pa je k sreči v zadnjem trenutku opazila pred sabo brezo in prav tedaj, ko je pes odprl gobec, da bi jo — šavs! — po-grabil, je zdrknila po strmem deblu navzgor. Potem je sedela rešena med vejami in gledala v peneči se gobec pod sabo.

»Eh — beee!« je zaklicala.

Toda ni bilo videti, da bi bila zadeva za psa že opravljena. Mirno je sedel pod drevo, kakor bi imel časa v izobilju, in nepremično strmel gor v veje, v Sivko. Vedel je, da mu od tod ne more nobeniti. Prej ali slej bo morala skočiti z drevesa, če ne bo hotela od gladi poginiti. Časih se je obližnil po gobcu, kakor bi že pokušal slastno pečenko.

Ko je Sivka uvidela, da se bo obleganje zavleklo v neskončnost, si je napravila na drevesu udobno počivališče. Malo višje v vejah se je breza namreč razdelila na vrhove. Tam je legla mehko in toplo. Tačice je lepo potegnila pod se in gledala sovražnika.

»Bo že bolje,« si je mislila, »če hoče pes čakati, bo še dolgo čakal!«

Med tem pa se je začelo že večeriti. Sonce je stalo globoko na nebu in drozg je začel prepevati. Kmalu nato se je neda-leč od njega oglasil še eden in čez nekaj časa je žvrgolelo in prepevalo povsod. In iznenada je priletela še kukavica in sedla visoko v vrh breze.

»Kukuk!« je rekla, zmajala z vratom in razprostrla rep. »Kukuk! Kukuk!«

Če stojimo pod drevesom, kjer poje kukavica, si lahko želimo vse mogoče in izpolnilo se nam bo. To je že stara vera. Tega sicer Sivka ni vedela, toda vzlic temu si je neprestano želela, da bi šel pes stran. Vsakokrat, kadar je pogledala na tla, je srečala dvoje ognjenih oči, ki so besno buljile vanjo, in ogromen, peneč se gobec je zijał proti njej, kakor bi jo hotel takoj pojesti s kožo in kostmi vred.

»Da bi izginil tja, kjer poper rase,« si je mislila Sivka, »ali pa da bi vsaj kdo prišel in te pregnal domov, ti strašilo!«

»Kukuk,« je klicala kukavica, da je od griča kar odmevalo.

Prav tedaj pa se je iz daljave začul glas — nežno, mehko zvonjenje — in ni trajalo dolgo, da je Sivka zagledala veliko čredo krav. Spredaj je šla krava z zvoncem in vodila druge, tu in tam je odgriznila bilko ali pa z glavo prepodila brenclja, potem pa se je spet začulo mehko zvonjenje. Sivka je mežikala in si mela oči — — — ljubi Bog, ali niso to njene prijateljice iz poletne staj v gozdu, tiste, ki so ji pobegnile, ko je

gledal na hlev. Našel ga je na spodnjem podu mrtvega. Preiskava je ugotovila, da se je Zelenko ubil med spanjem. Že prej ga je Frece svaril, naj pazi, da ne pade s sena na pod. Na svarilo je Zelenko odvrnil, da je že dovolj star in ve, kaj dela. Usodnega večera se je Zelenko spet napotil v mraku na ležišče, ki je bilo poleg odprtine, držeče na spodnji pod. Med nemirnim spanjem je najbrže zdrknil z ležišča ter priletel z glavo na pod, ki je kake tri metre nižji. Pri udarcu si je zlomil tilnik in ostal na mestu mrtvega.

* **Škalski dekan g. Rotner na zadnji poti.** Ob veliki udeležbi prebivalstva in duhovščine so pokopali te dni msgr. Ivana Rotnerja, dekana Šaleške doline in škalskega župnika. Rajnkega, ki je štel 73 let in je vodil dekanijo polnih 28 let, je pred dobrim letom položila v posteljo sladkorna bolezen. Od takrat ni mogel več vršiti svoje službe. Med lavantinsko duhovščino je zavzemal odlično mesto. Bil je strog cerkveni dostojanstvenik in spoštovan mož zaradi svoje objektivnosti. Bodi mu ohranjen blag spomin!

* **Znižana cena romanu »Dva človeka«.** Za čitatelje »Domovine« je izjemno znižana cena lepemu Vossovu romanu »Dva človeka«, tako da stane moderno vezana knjiga namesto 34 le 30 in mehko vezana namesto 24 le 20 Din. Naročila sprejema iz prijaznosti uredništvo »Domovine«, Ljubljana, Knaflejeva ulica 5. Kdor se naroči na knjigo dobi položnico in ko pošlje denar, se mu knjiga takoj odpošlje. Za Miklavža in božič je najlepši dar roman »Dva človeka«, ki ga bereš tudi po dvakrat in trikrat z enakim užitkom.

* **Iščejo se dediči.** Izseljenski komisar v Zagrebu nam sporoča: Naše poslanstvo v Buenos Airesu je razglasilo, da je 21. julija umrl za rakom Rudolf Adomek, sin Rudolfa in Marije, rojene Idahojkove, star 48 let, samski, delavec. Pokojnik je bil naš državljani. O njem pa ni mogoče dobiti nobenih drugih podatkov. Naprošajo se vsi, ki bi ga poznali, da sporoče izseljenskemu komisarjatu v Zagrebu morebitne podrobnosti podatke.

* **Neznano kam je odšel.** Prejšnji četrtek zjutraj je odšel z doma 68-letni železniški upokojenec Podgoršek Martin, stanujoč v Ptuj. Šel je iz Vičave proti Vurberku ter se še

ni povrnil, kar povzroča njegovi ženi velike skrbi. Ker ga je spomin docela zapustil, ne bo znal sam domov in najbrže tudi ne bo vedel povedati, odkod je. Kdor ga najde, naj to prijaví domu ali orožnikom.

BREZ DOMA

je naslov našemu novemu romanu, ki začne izhajati v prihodnji številki.

BREZ DOMA

je pretresljiva zgodba otroka, ki ga brezvesten človek ugrabi materi, da bi se polastil njegove dediščine. Nesrečni deček mora živeti med sirovimi ljudmi, ki ga samo izrabljajo, med potujočimi pevci, med tatovi. Po vsem svetu se mora potikati, še v ječo ga naposled vržejo, dokler naposled ne odkrije skrivnosti svojega rodu.

BREZ DOMA

je eden izmed redkih ljudskih romanov svetovnega slovesa. Napisal ga je slavni francoski pisatelj Hector Malot, preveden pa je v vse svetovne jezike.

DOMOVINA

vam daje zmerom same izbrane povesti. Skrbni za vaše razvedrilo, vi pa je to poplačajte s tem, da ji boste pridobili vsak vsaj enega novega naročnika.

* **V zadnjem trenutku rešena iz gorčice hiše.** V Krembergu pri Sv. Ani v Slovenskih goricah je zajel ogenj viničarijo posestnika Ferdinanda Zvera. Priletna viničarja sta trdo spala, ko je nad njima že gorela streha. Gasilci so ju v zadnjem trenutku prebudili ter ju rešili iz plamenov. Neki gasilec je tudi rešil pločevinasto škaflo, v kateri je bilo okoli 7000 Din gotovine.

* **Smrt pod adlo bukvijo.** Pri podiranju drevja se je te dni zgodila v graščinskem gozdu v Pišecah strašna nesreča, katere žrtev je postal kmečki sin Varlec Jože iz Blatnega. Podžagana bukev se ni zvrnila v smer, ki so jo pripravljali delavci, ampak se je okrenila in padla v breg tako naglo, da zraven Jožeta stoječi trije moški niso več utegnili odskočiti

in so veje padajoče bukke vse tri poškodovale. Jožeta pa je bukev pokopala pred seboj, mu zdrobila prsni koš in zlomila hrbtenico. Ko so ga tovariši potegnili izpog vej, je nesrečnež že umiral in je nekaj trenutkov nato izdihnil. Rajnki je bil marijiv mladenič.

* **Ogenj.** Nedavno ponoči je začelo goreti na podstrešju gospodarskega poslopja Habjanča Jerneja v Strasgojcih. Ogenj je najprej prebudil 8 letnega domačega sina Stanka, ki je poklical starše. S pomočjo vaščanov so kmalu požar omejili.

* **Smrt moža, ki je popil na dan do 20 litrov vina.** V Vrhu je umrl Josip Ederhart, ki je že kakih osem dni zaprt v svoji hiši pil na žive in mrtve in baje popil na dan do 20 litrov vina. Pred 8 dnevi se je skregal s svojo ženo, jo nagnal iz hiše in hišo zaklenil. Sosedje so mnogokrat trkali na njegova vrata, mož pa ni nikogar sprejel. Bil je pijan noč in dan. Oni dan so sosedje preko plotov videli, da leži na dvorišču in da se ne gane. Ko so prišli do njega, so videli, da je mrtvega. V pijanosti ga je zadela kap.

* **Huda nesreča v kamnolomu.** Na Orehovem pri Sevnici je obsežen kamnolom, ki zaposluje precej delavcev in razpošilja dnevno do 20 vagonov gramoz za vzdrževanje prog. Ker je dosti naročil, mora podjetje LAVOR zaposlovati delavce tudi čez nedelje. Nedavno nedeljo je priletel kamen na glavo 26-letnemu delavcu Martinu Vovku iz Šmarja pri Jelšah. Vovk je zato padel 15 metrov globoko ter obležal z vdrtlo lobanjo. Ranjena so odpeljali v brežiško bolnišnico.

* **Dva mrtva v potoku.** Posestnik Miha Špiletič iz Špirič pri Fari je našel v potoku Grivačkem jarku moško truplo. Takoj je obvestil orožnike, ki so truplo izvlekli iz vode in v pokojnem spoznali posestnika Bauerja iz Ograje pri Fari. Zdravnik je pri raztelesenju ugotovil, da Bauer ni nasilno umrl. Ker je bil malo slaboumen, je brzkone v gozdu zašel in s strmega brega padel v potok. V tako imenovanem Aninem potoku, ki loči našelbini Vrhodol in Hrastje nad Pekrami, so našli mrtvega, v katerem so spoznali posestnika Alojzija Pušeljca iz Lobnice, ki je bil zaposlen pri sekanju drv v gozdu nad Hrastjem. Domov grede je najbrže strmoglavil v potok, kjer je nezavesten obležal in utonil.

* **Pastirico je z živino odnesla voda.** Po nedavnem deževju so vode po rekah in po

spala? Seveda so bile vse, slednjo med njimi je poznala. —

»Kukuk, kukuk —«

Iznenada je opazila krava vodnica psa in se v diru pognala proti njemu. Pri tem je dvignila besno rep. Druge so za trenutek obstale in oprezovale, potem pa so se poglale v vrsti za njo, z rogovi pri tleh in izbuljenimi očmi — breza se je začela kar tresti. Pes je pač slišal topot, morda je krave tudi zavohal — vsaj obrnil se je in hotel pogledati, kaj se prav za prav godi.

Potem so ga zasrbeli podplati.

Prav tedaj, ko se je hotel pognati v beg, pa je prihitela krava vodnica do njega in ga tako sunila, da ga je kar odneslo po tleh.

»Av!« je zatulil na ves glas. Skril je rep med noge in zbežal stran, kar so mu noge dale. Krave so še nekaj časa dirjale za njim in šele ko so mislile, da so ga že dovolj daleč spodile, so se obrnile in se mirno vrnile. Med tem pa je splezala Sivka z drevesa in zdaj se je brez skrbi in vesele lahko izprehajala med svojimi prijateljičami, žvečila travo in jim po svoje pripovedovala o svojih dogodivščinah. Zdaj ko so jo rešile psa, se pač ne sme več jeziti nanje.

Krave pa niso bile videti preveč vnete za pogovarjanje. Počasi so korakale dalje in njihove oči so bile velike, zamišljene. Tako so pustile Sivko mirno govoriti. Šele ko so prišle v gozd, so postale zgovornejše.

»Vesela sem, da bom kmalu doma,« je rekla ena izmed njih.

»Da, danes smo bile daleč,« je menila druga.

»Na travniku je bila trava tako imenitna, kaj ne?«

»Tako sem sita, da komaj hodim!«

Nobena ni izpregovorila s Sivko besedi, dokler niso stale že ob ograji svoje polne staje. Tedaj se je obrnila krava vodnica k njej in jo premerila od glave do nog.

»No,« je rekla, »ali si spet samo mimo grede prišla?«

ENAINDVAJSETO POGLAVJE

Pri starih prijateljih

Takoj nato je nekdo tlesnil z rokami:

»No, glej, no, mislim, da sem dobila obisk.«

Ob ograji je stala dekla z vedrom v roki in ruto na glavi. Zasmejala se je, da se ji je obraz od veselja kar razlezel.

»Pozdravljena, moja mucka! To je pa res lepo, da si me spet obiskala, — mislila sem že, da si me čisto pozabila.«

Pobrala jo je s tal in jo vzela v naročje.

»Tudi trak iz moje kite imaš še zmešraj —, ne, tako sladke mačice, kakor si ti, ni nikjer! Kje pa si bila vendar ves ta čas? Vsak dan sem gledala za tabo in mislila sem že, da te ne bo nikoli več.«

Med tem pa so postale krave že hudo nestrpne.

»Mu! Mu!« so kričale vse vprek in obračale glave na vse strani. Zvijale so se in ceptale. Niso hotele več čakati, češ, dekla naj začne že vendar, molzti, saj je zato pri hiši.

»No, no, le mirno,« jih je dekla oštela. »Najprej ljudje, potem pa živina. Toliko časa mi boste vendar privoščile, da pozdravim gosta! Mislim, da tak obisk ne pride vsak dan, kaj?«

Pogladila je Sivko po hrbtu.

»Prav za prav bi ti morala s čim postreči, muca — Da, le malo potrpi, da pomolzem, potem boš dobila mleka, kolikor ga boš le hotela.«

Nekaj časa je preteklo, preden so prišle vse krave na svoje prave prostore, ker so se hotele vse naenkrat zrniti v hlev. Gnetle so se pri vratih vrata pa so bila ozka in nizka. Naposled pa je le dobila vsaka svoje jasli, stopila prav k njim, grizla, zvečila in tolkla ob tla. Ali je še zdaj ni z žetnarjem? Ne dolgo in ena je začela tuliti in kmalu so vse tulile kakor za staro, da se je staja tresla in zibala. Sivka je sedela na pragu in poslušala. Slednjo besedo, ki so jo povedale, je razumela.

»Danes pridem jaz prva na vrsto!« je dejala ena izmed njih.

»Ne, prosim, jaz!« je rekla druga na ves glas.

»Jaz nočem biti nocoj spet zadnja!« je menila tretja.

(Dalje prihodnjč)

tokih okrog Brežic precej narasle, vendar zaenkrat ni bilo nevarnosti večjih poplav. Večja nesreča se je pa pripetila pri Sv. Lenartu pri Brežicah. Okrog poldneva je gnala 11-letna pastirica Ivanka, uslužbena pri posestniku Ant. Vimpoljšaku, pet živinčet na pašo v Vrbje, ki jih obdajata Sava in njena stara struga. Na paši je ostala do mraka, ne da bi opazila, da je Sava začela zalivati pašnik. Ko se je deklica začela zavedati nevarnosti, je bilo že prepozno, kajti ves pašnik je bil že pod vodo. Ivanka je skočila na kobilu v nadi, da se reši, vendar se ji to ni posrečilo. S kobilu vred je izginila v deročih valovih. Narasla Sava je pogoltnila tudi dve kravi in telico. Industrijec g. Gabrič iz Brežic je poslal svoj motorni čoln na pomoč, vendar reševalci niso rešili drugega kakor šamo žrebe.

* **Konec povodnji v Logaški kotlini.** Martinova nedelja je bila za nekatere prebivalce vzdolž Logašnice zelo nesrečna. Neprestano deževje v zadnjih dneh je povzročilo, da je sicer pohleven potoček, ki v poletnem času dostikrat niti za kopanje ne zadošča, narasel v deroč hudournik. Neobičajno hitro naraščanje vode je imelo za posledico, da ljudje niso mogli rešiti niti najpotrebnejše iz svojih stanovanj in gospodarskih poslopij. Zavoljo tega je škoda še večja. Mlini ob vodi so čisto razdejani. Voda je vdiral skozi vrata in okna. Ljudje pa so si komaj rešili življenje na kmečkih pečen in podstrešjih. Govedo in svinje so povsod še ob pravem času rešili, odneslo pa je s seboj velike množine poljskih pridelkov in drv, pripravljenih za bližajočo se zimo. Pri posestniku Kavčiču je voda prišla celo v prvo nadstropje stanovanjske zgradbe, mu zalila tvornico smrekovega olja in popolnoma uničila vodno žago. Pri Molku je dosegla voda streho hiše in se je družina ponoči le z največjo težavo rešila v podstrešje, ker je voda s tako naglico naraščala. Veliko razdejanje je voda napravila tudi v Furlanovem mlinu in žagi ter mu odnesla velike množine lesa. V celem je prizadetih olg dvajset posestnikov. Človeških žrtev k sreči ni bilo, pač pa sta bili dve osebi v zadnjem trenutku rešeni s splavom. Dva dni nato je začela voda naglo padati. Poplavljenno ozemlje nam nudi strašno sliko. Mogočen pritisk vode je napravil v mnogih dolinah nove požiralnike, kjer je voda dobila nov odtok v kraškem terenu; s seboj pa je seveda nosila zemljo z njiv ter uničila ozimino. Z vodo prepojeno zidovje v hišah se v zimskem času sploh ne bo moglo posušiti. Tako visoke vode ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Sicer pa so v zadnjem času poplave čedalje pogostejše in večje. Vsekakor bo neobhodno potrebno rešiti vprašanje regulacije in očiščenja požiralnika Jačke. Oblastva se naprošajo, naj ustrenejo potrebno za izvedbo tako nujnega dela, da se obvaruje ljudstvo pred ponovnimi nesrečami in škodo.

* **Konj ga je udaril do smrti.** Pri Sv. Jakobu v Slov. gorah je 18letni posestnikov sin Anton Šantil, ki se je šele nedavno vrnil iz kmetijske šole na očetov dom, gnal zvečer konje s paše v hlev. Pri tem se mu je kobila iztrgala in zdrvela nazaj na pašnik. Fant je stekel za njo ter jo skušal ujeti za uzo. Ko pa se ji je približal od strani, se je žival nenadno obrnila ter udarila z vso silo s kopitom nazaj. Nesrečno naključje je hotelo, da je udarec zadel Antona v trebuh. Obležal je na mestu nezavesten. Prenesli so ga v hišo, poklicali naglo zdravnika, a je bila vsaka pomoč zaman. Kmalu po usodnem udarcu je mladenič izdihnil.

* **Oproščeni.** Na zatožni klopi pred malim senatom v Mariboru je sedelo pet obtožencev zaradi obtožbe, da so v neki gostilni v Moškanjcih napadli finančnega preglednika Janšo Albina, ko je hotel zapleniti nežigosane igralne karte, ga zgrabili, vrgli na tla, suvali in davili ter mu odvzeli bajonet. Obtoženi so bili 60-letni gostilničar Aleksander Zrinski, 24-letni natakard Rudolf Zrinski, 28-letni gostilničarjev sin

Jožko Zrinski, 31-letni gostilničarjev sin Viktor Zrinski in 37-letni trgovec Peter Zelka. Senat se ni mogel prepričati o krivdi obtožencev in je vseh pet oprostil krivde in kazni.

* **Dve hudi nesreči.** V Braunšvajgu se je pripetila strašna nesreča: 30-letni posestnik Anton Medved je iz Starešincev gnal bika proti Mariboru. Kakor bi žival slutila, da jo vede k mesarju, je bik nenadno pobesnel, podrl Medveda na tla in ga pohodil. Smrtno nevarno ranjenega Medveda so reševalci naglo prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer pa je mož že uro pozneje izdihnil. — Na Ruški cesti v Mariboru je prišlo do hude nesreče. 24-letni mesar Alojzij Vudler z Meljske ceste je z osebnim avtomobilom vozil po Ruški cesti. Z njim se je peljal tudi 23-letni mizarški pomočnik Alojzij Zorec s Tržaške ceste. Zaradi nepazljivosti je šofer treščil v obcestni kamen. Udarec je bil tako silen, da je Zorca vrglo iz avtomobila in je z glavo priletel v zaščitno steklo, pri čemer mu je odrgalo šop las. Zorec je obležal nezavesten, medtem ko je šofer dobil le lažje poškodbe. Oba so prepeljali v bolnišnico.

* **Sovraštvo med sosedmi.** Te dni je prišlo v Zg. Dupleku do hudega pretepa med dvema sosednima družinama. Ornikovi in Januševi se že dalje časa sovražijo, ker Ornikovi ne pustijo sosedom pasti na svojem travniku. Zdaj je bila mera polna in Januš Franc je z dvema svojima tovarišema napadel Jožefa in Alojzija Ornikova, ki sta bila oba lažje poškodovana. Zvečer istega dne so isti napadalci navalili na Ornikovega sina Slavka, ki je v zadnjem trenutku pobegnil v neko drvarnico, toda Januš je planil za njim, kar pa je postalo zanj usodno. Slavko je pograbil sekuro in z njo udaril Januša po ramenu in mu prizadejal hudo rano. Zadeva se bo končala pred sodiščem.

* **Sleparska vedeževalka.** Nedavno se je sestala 39 letna ciganka Marija Rojeva v neki gostilni v Limbušu za mlado tkalko, ki ji je na vsak način hotela prerokovati. Po dolgem nagovarjanju je mladenka le pristala. Morala je prinesiti sedem stotakov, par novih čevljev in zlat prstan, kar da potrebuje ciganka pri prerokovanju. Mladenka radovedna, kaj ji bo naklonila usoda, je zahtevano res prinesla in čaranje se je pričelo. Morala je priseči, da o tem ne bo niko. mur ničesar pravila, ker se sicer vse izjavi, nato pa je ciganka govorila neke nerazumljive besede in dejala, da bo tkalka dobila vse reči nazaj naslednjega dne, ko ji bo povedala srečo. Toda ciganka, denarja, čevljev in prstana ni bilo več. Nekaj dni zatem pa je prevarana mladenka v Vetrinjski ulici v Mariboru nenadno zagledala sleparko. Obvestila je o tem stražnika, ki je ciganko aretiral.

* **Morilec Antona Arnuša aretiran.** Kakor smo poročali, je bil ponoči umorjen 23-letni Anton Arnuš, sin posestnika v Belovščaku, v trenutku, ko je trkal na okno svoje izvoljenke. Orožnikom, ki vodijo preiskavo, se je v kratkem času posrečilo izslediti morilca. Je to 22-letni Jakob Šmigoc, sin posestnika iz Lubstave pri Sv. Vidu. Uklenjenega so morilca spravili v zapore okrajnega sodišča v Ptuj. Orožniki so zaplenili tudi kuhinjski nož, s katerim je Šmigoc zaklal svojo žrtev. Šmigoc zločin sicer priznava, zagovarja pa se s silobranom. Njegov zagovor pa je malo verjeten, ker je popolnoma nepoškodovan in ker je dosti močnejši od umorjenega Arnuša Antona.

* **Tihotapstvo saharina.** Na Kordeževi glavi je obmejni stražnik zasačil dva tihotapca, ki sta nosila v nahrbtnikih caharin. Ker se na poziv nista ustavila, je streljal, nato pa se mu je tihotapec Jožef Kranjc vdal ter izročil 5 kg saharina. Njegov tovariš je pobegnil.

* **Krivoprisežniki.** 28-letni krojaški pomočnik Anton Rižnar, njegova 65-letna mati Marija in 26-letna sestra Liza so sedeli na zatožni klopi pred malim senatom v Mariboru, obtoženi, da so 6. aprila lani pred sreskim sodiščem v Ptuj lažno izpovedali

v neki kazenski zadevi. Obsojeni so bili val trije, in sicer Anton Rižnar na osem mesecev strogega zapore in dveletno izgubo častnih pravic, Marija Rižnarjeva na dva meseca strogega zapore pogojno na dve leti, Liza Rižnarjeva pa na dva meseca strogega zapore pogojno na dve leti.

* **Prijet tihotapec.** Pri Slovenski Bistrici je orožnik ustavil 24-letnega posestniškega sina Alojzija Gobca iz Spodnjega Gabernika, ker se je v temi vozil na kolesu brez luči. Pri Gobcu so našli 2 kg saharina in 108 omotičev igralnih kart. Gobec je izjavil, da je kupil saharin in igralne karte na Tezmem pri Mariboru od nekega neznanca. Kazen ne bo majhna.

* **Po ljubavni žaloigri v ječo.** Te dni je sedela na zatožni klopi pred velikim senatom v Mariboru 23-letna Zofka Lilekova iz Svečine, ker je letos v avgustu navalila na tovarišico Pakovo in jo s steklenico ranila na glavi, svojega ljubčka Jožka Cvajdiga zabodla z nožem v trebuh, da je komaj ušel smrti, in se nazadnje vrgla s 4-letno nezakonsko hčerko Erno v Muro, kjer je dekletce utonilo. Obtoženka sama pa se je bila, kakor je izjavila preiskovalnemu sodniku, premislila in se rešila iz murskih valov. Iz odgovorov obtoženke je bilo videti, da je duševno zaostala, tako da je sam državni tožilec predlagal, naj bi jo opazovala oba psihiatra. Obravnava se je zaradi tega prekinila in se je po podani izjavi psihiatrov nadaljevala. Sodna izvedenca in psihiatra dr. Jurečko in dr. Zorjan sta izjavila, da je obtoženka duševno zaostala, da je zaradi dejanja ne more zadeti popolna odgovornost. Zaslišani Jožko Cvajdiga je izpovedal, da je bila obtoženka vedno nasilna, da ga je stalno mučila s ljubosumnostjo in ga tudi večkrat tepla. Cvajdiga se ni mogel braniti, ker je bil šibkejši. Imela pa je Lilekova tudi njegovega brata rada. Lilekova je bila obsojena na šest let in pet mesecev roboje.

* **Sleparstva »ministrskega odposlanca«.** Lani je obsodil mariborski mali senat 54 letnega knjigovodjo Jaromira Rišarja na leto in šest mesecev strogega zapore, ker se je izdajal pri raznih mariborskih trgovcih za »ministrskega odposlanca« ter jih oskubel za kakih 50.000 dinarjev. Pozneje pa sta prijavila državnemu tožilstvu dva ljubljanska trgovca, da jima je izvalil Rišar pod to predvezo 42.000 dinarjev in sicer prvemu 40.000 Din, drugemu pa 2000 Din. Rišarja, ki presedeva kazni v kaznilnici, je mali senat obsodil zdaj še na šest mesecev strogega zapore in na izgon iz države po prestani kazni.

* **1000 dinarski bankovec mu je izginil.** Egartner Ignac, posestnik v Gaberju, je pozabil v svoji hiši v Stopercih, v kateri stanuje viničar Brčko, denarnico, v kateri je bil bankovec za 1000 Din. Denarnico je takoj pogrešil, ko je prišel domov. Takoj je poslal ponjo svojo 12-letno hčerko, ki je denarnico res našla v omari. Ker je bilo že pozno, jo je viničar pregovoril, naj ne hodi domov, da je kdo ne napade in vzame denar. Dekle ga je ubogalo. Listnico z denarjem pa je viničar zaprl v ploteno košaro. Ko je drugo jutro dekletce prineslo listnico domov, je oče na veliko presenečenje opazil, da bankovca ni v listnici. Viničar trdi, da je dekletu dal listnico z bankovcem, medtem ko deklet trdi, da ni listnice vso pot odpiralo in da ni denarja izgubilo. Zadevo raziskuje orožništvo.

* **Pred viničarijo ga je ustrelil.** Prod petčlanski senatom v Celju se je zagovarjal 62 letni posestnik Fran Olup iz Klekovčnika zaradi uboja. 8. oktobra v mraku je Fran Olup pred svojo kletjo v prepiru udaril svojo ženo s palico. V tem je prišel Josip Zgajner, ki se je vrnil z dela in imel za pasom privezano kladivo. Pozval je Olupa, naj pusti ženo pri miru. Olup ga je zavrnil, nato je odšel Zgajner k sosedom Prahovim. Olup je šel v klet po železne vile, stopil na prosto in zaklical Zgajnerju, naj se zdaj vrne. Zgajner se je zares vrnil in

Olup ga je udaril z vilami čez ramo. Zgajner mu je izdrl vile iz rok in jih odnesel k Prahovim, češ da jih bo izročil na orožniški postaji. V tem je začel Olup izzivati Zgajnerja. Zgajner je stopil z vilami v rokah proti Olupu. V tem pa je Olup s samokresom dvakrat ustrelil na Zgajnerja in ga je radel v vrat in grlo. Zgajner je po devetih minutah izdihnil. Olup je priznal dejanje, Zagovarjal pa se je s silobranom. Obsojen je bil na dve leti robije in izgubo častnih pravic za dobo dveh let in na plačilo povprečnine v znesku 1000 Din.

* **Prijeti ponarejalci denarja.** Beograjska policija je prišla na sled družbi ponarejalcev, ki so nameravali na debelo ponarejati bolgarski denar in ga iz naše države tiho tapiti v Bolgarijo. V zvezi s tem je policija aretirala dva bolgarska izseljenca, ki že dolga leta živita v Jugoslaviji, in še tri druge osebe. Pri njih so našli kličee za izdelavo bankovcev po 100 in 150 levov. Uvedena je najstrožja preiskava. Kolikor je policija doslej ugotovila, ponarejenega denarja še niso spravili v promet.

* **Uganka smrti na samotni kmetiji.** V Javru nad Dobrunjem je pred leti izročil trdni posestnik France Zagar posestvo zetju Janezu Jeretu. Oba stara, France in Frančiška, sta si v notarskem pismu izgovorila precejšen užitek in kot. Zaradi dajatev pa so kmalu nastali prepiri in pravde. L. 1932. je Zagar umrl. Nekaj časa je nato vladal na obsejni kmetiji mlr. Stara mati Frančiška Zagarjeva je pomagala pri poljskih delih. Kljub 60 letom je bila še krepka in je delala na njivah kakor vsako dekle. Nastale pa so spet nevednosti zaradi užitka. Zagarjeva se je preselila v koč, kjer je redila nekaj perutnine in prašiča. Hodila pa je kljub sporom še zmerom na delo k zetju. Letos 15. julija je stara Zagarjeva ves dan žela na zetovi nji. Ko se je proti večeru vračala mimo zetove hiše, jo je čakal vnuk, 18-letni Jeretov France, ter ji ponudil kozarček žganja. Zhenica ga je izpila. Odšla je nato proti svoji koči mimo hiše svojega sina iz prvega zakona, Janeza Habiča. Tu je začela tožiti, da ji je slabo. Povedala je sinu tudi, da ji je dal mladi France piti grenko pijačo. Kmalu nato je izdihnila. Pred velikim senatom v Ljubljani se je vršila te dni razprava proti Francetu Jeretu. Ker je starejši maloletnik, je bila javnost izključena. Obtoženec je priznal, da je dal Zagarjevi piti kozarček žganja, toda ne z namenom, da bi jo zastupil. V žganje je dal dve kroglici, ki jih je bil pomladl doblil od nekega tujca. Neznane mu je povedal, da žival od teh kroglic takoj pogine. Sodno raztelesenje je ugotovilo, da je Zagarjeva umrla na notranji zadušitvi. Fant je pri zasliševanju napravil vtisk, da res ne pozna strupov. V ostalem preiskava drobovja pokojne Zagarjeve ni pokazala zastrupljenja. Senat je sklenil po kratkem posvetovanju, da se razprava prekine do petka, ko bosta zaslišana oba izvedenca zdravnika, ki sta pokojno raztelesila.

* **Aretacija vlomilca.** Kakor smo poročali, so orožniki po krvavem pretepu na Pobrežju aretirali več pretepačev, med drugimi tudi nekega Vinka Mundo. Pri zasliševanju se je izkazalo, da je Munda zloglasni vlomilec, ki je letos pomladl vlomil v trgovino g. Rižnarja v Košakih in odnesel za preko 15.000 dinarjev raznega blaga.

VESELJE

Je v vsej rodbini ko prinese poštar paket od tvrdke

TRGOVSKI · DOM

Sternecki

TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

Da pa lahko naročite po svojem okusu, zahtevajte takoj najmodernejšo vzorce svile, barhenta, delena, tiskana in raznih drugih modernih tkanin za ženske, dekliške in otroške obleke, katere prejmete brezplačno. Cene zopet zelo znižane, a izbira je velikanška! — Veliki ilustrirani cenik brezplačen!

cih pri Jureševih nagrahli okrog 500 kg pšenice, ajde, prosa in ovs, kar so po dobrem zasledovanju naših orožnikov in posestnika samega že drugi dan vrnili.

Govorijo, da se bo naša občina pregrupirala; k njej naj bi se priključile vasi, ki so zdaj pod občino Veržejem, to so Šalinci, Krištanci in Grlova. Ta predlog si je osvojil tudi občinski odbor občine Križevcev.

Naši fantje so še vedno vroči, in to prav tisti, ki ne bi smeli biti. Pred kratkim so obdelali z noži posestnika Ostrca iz Križevcev, ki se je vračal z vozom domov.

Pred kratkim smo imeli v naši sredi tudi g. bana.

Samomor moža, ki mu je žena pred dvema letoma izginila

Nova vas pri Ptuj, novembra. Nedavno si je v Mariboru končal življenje 49-letni bivši posestnik Ivan Pernek iz Nove vasi pri Ptuj. Njegovo in njegove nekdanje družine življenje je zavilo v temo.

Pokojni Pernek je leta 1932. izgubil sina edinca, dve leti starega Ivana, ki je utonil na domačem dvorišču v gnojnici. Od tistega časa je Pernek začel pretepati svojo ženo Rozo, s katero že prej ni ravnal lepo. Nekoč jo je tako pretepel, da je morala v bolnišnico. V času, ko se je žena zdravila v bolnišnici, je zgorela Pernekova domačija Pernek, ki je sum požiga padel nanj, je takrat pred orožniki pobegnil v bližnji gozd in se delal blaznega. Prevezal si je tudi v zapetju roko, da bi se videlo, kakor bi bil napaden. Aretirali so ga, vendar pa so ga morali zaradi pomanjkanja dokazov izpustiti.

Leta 1933. proti božiču je Pernekova žena Roza večkrat tožila nasproti sosedom, kako mož z njo slabo ravna in da jo hoče ubiti. Na sveti večer je celo prinesla k svoji sosedu vso boljšo obleko ter ji izjavila, da bo zapustila moža in da pride po obleko. Če pa je ne bo, potem da naj vedo, da jo je mož ubil. Od tistega časa o Rozi ni bilo nobenega sledu več. Vsa poizvedovanja za njo so ostala brezuspešna. Mož je tedaj večkrat rekel, da je ne bo nihče več videl. Zdaj je tudi on mrtev in je tako menda za vedno odnesel to skrivnost s seboj v grob. Pernek je prišel letos spomladl tudi ob posestvo, ki mu je bilo prodano na sodni dražbi.

NAŠI NA TUJEM

Iz Hamborna (Nemčija) nam pišejo: Pred tedni sta praznovala srebrno poroko g. Gašper Bervar in njegova žena ga. Neža, rojena Koprivškova iz Motnika. V Nemčiji bivata že 33 let. Zvestima bralcema »Domovine« naše čestitke!

Iz Dorstena (Nemčija) nam pišejo: Jugoslovnsko narodno delavsko društvo v Her. vest-Dorstenu je imelo 13. oktobra vinsko trgatve. Veselo je bilo vse, staro in mlado, da smo pozabili za nekoliko časa na slabe

čase, ker nas še zmerom tare brezposelnost. Tudi Nemci so se udeležili prireditve v lepem številu. Zahvaljujemo se izseljeskemu komisarju g. Samcu iz Düsseldorfa, predsedniku Centralne zveze g. Pavlu Bolhi, podpredsedniku g. Doberšku in Pevskemu društvu iz Gladbecka, da so nas obiskali. Veseli smo bili vsi kupaj pozno v noč!

Iz Erkerschwica (Nemčija) nam pišejo: Nenadno je 11. t. m umrl za srčno kapjo g. France Sever. Napotil se je obiskat sorodnike v bližnjem Herne-Holthausenu, pa ga je med potjo ugrabila smrt. Pokojnik je štel 59 let. Doma je bil iz Podgabrja pri Stični. Preživel je v Nemčiji več ko polovico svojega življenja. Bil je soustanovitelj, vnet podpornik in zvest član našega Jugoslovenskega delavskega podpornega društva. Kot zvest čitatelj »Domovine« je bil zmerom vnet narodnjak. Mož je bil zaradi odkritega značaja povsod priljubljen. Zapušča ženo in štiri odrasle otroke. Udeležba pri pogrebu je bila izredno velika. Dolga vrsta rojakov in nemških tovarišev v žalnem sprevodu je pričala o njegovi priljubljenosti. Rojaki iz Suderwicha, Herne-Holthausena in Gerthe so izkazali pokojniku zadnjo čast. Veliko število vencev je pokrilo njegov grob. Predsednik našega društva g. Ivan Peterlin se je pri odprtem grobu poslovil od pokojnika in mu položil lep društveni venec na grob. Bodi rajnkemu lahka tuja zemlja, hudo prizadetim svojcem naše iskreno sožalje! — Omenjamo, da je bil pokojni g. Sever član pogrebne blagajne Centralne zveze jugoslovenskih narodnih delavskih društev na Nemškem, ki je takoj izplačala dostojno pogrebno v znesku 75 mark. V imenu žalujoče soproge najlepša hvala zveznemu predsedniku g. Bolhi za njegov trud.

BANKA BARUCH

11, Rue Aubert, Paris (9^e)

odpremlj denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu. Vsi vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. Belgija: št. 3064-64. Bruxelles; Francija: št. 1117-94. Paris; Holandija: št. 1458-66. Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5067. Luxembourg — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne oskaznice. 36

Iz popotnikove torbe

Prleško pismo

Križevci pri Ljutomeru, novembra. Hladnejši dnevi nam šepetajo na uho, da smo v pozni jeseni in da se nam približuje zima. V naravi je zavladal mir, kmetje se bavijo z domačimi deli ter pripravljajo svinjne za zakol. Na polju je slišati le še kak rezek pok iz lovske puške po kakem zajcu ali fazanu.

V teh dolgočasnih dnevih se pode tudi razne novice. Nepridipravi so si v Logarov-

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Cvetačna juha. Eno veliko ali dve majhni cvetači (karfioli) drobno razreži in skuhaj v slanem kropu. V kozici napravi svetlo prežganje, in sicer denl 4 deke sirovega masla ali masti in štiri deke moke. Gotovo prežganje stresi k cvetači, ko je že skoro kuhana. Juha naj s prežganjem vre vsaj še četrt ure.

V lončku dobro raztepi osminko litra sladke smetane, tri rumenjake in tri deke sirovega masla. To raztepa v juho, ki si jo medtem odstavila od ognja, ker ne sme več vreti. To juho daš z opečenimi žemljami na mizo.

Bržola s sardelami. Bržolo razreži, potolci, osoli in zloži v kozo. Na bržolo nalij toliko mleka, da je meso pokrito, kozo pokrij s pokrovko in meso duši. Ko se je že skoro vse mleko posušilo, deni meso na topel krožnik in pokrito postavi na toplo. Na ostalo mleko pa stresi drobno sesekljano zelene ga peteršilja, strok stlačenega česnja in eno dobro izprano in sesekljano sardelo. Po vsem tem potresi žlico moke in vse skupaj praži približno 10 minut nato zalij s četrtjo litra kisle smetane. Ko sok prevre, položi noter bržolo in vse skupaj duši do mehkega. Če se je sok med dušenjem preveč zgostil, ga še malo zalij z vodo. Zraven daš valjanec in slično.

Sirove pogačice. Vmesi v testo: 15 dek moke, 10 dek sirovega masla, tri deke naribanega bohinskega sira, malo soli in rume njak. Dobro vmešano testo tanko razvaljaj izreži okrogle majhne pogačice, zloži na pekačo, z moko posuto, in jih zlatorumeno speci. Med tem ko se pogačice pečejo, pa dobro mešaj, da narase, pet dek sirovega masla. Ko je maslo naraslo, primešaj toliko naribane sira, da dobiš prav gost nadev. Ko so pogačice pečene, pomazi po eno pogačico s tem nadevom, z drugo pogačico jo pa pokrij. Ko si vse pogačice vedno po dve skupaj nadevala, jih zloži spet na pekačo in postavi še za pet minut nazaj v pečico. Daš tople na mizo.

ZANIMIVOSTI

× **Hud mráz na Poljskem.** V severni Poljski so v preteklem tednu zamrzile vse reke. Temperatura je padla na 17 stopenj pod ničlo.

× **Smrtna nesreča pohčerjenke Kemala paše.** Te dni se je smrtno ponesrečila pohčerjenka predsednika turške republike Kemala paše. Med vožnjo iz Calaisa v Pariz je padla iz brzega vlaka in se ubila.

× **Poljska vojska bo dobivala mleko mesto kave in čaja.** Poljska vlada izdeluje zakon, ki bo določal, da bo morala vojska dobivati mleko namesto kave in čaja. Kmetovalci pričakujejo od te uredbe velike koristi, saj je znano, da je na Poljskem v povojnih letih pridelovanje mleka silno naraslo, ugodnega izvoza za mlečne izdelke pa ni bilo.

× **Deset novih zepelinov za Ameriko.** Zedinjene države so naročile pri neki nemški tvrdki 10 novih zepelinskih letal. Vsako izmed teh zračnih vozil bo lahko peljalo v eni vožnji 65 potnikov. Tudi bo vsak izmed teh zrakoplovov opremljen s posebno električno napravo za dajanje znakov ponoči.

× **Vse je zapustila psu.** V mestu Sv. Elizabeti v Zedinjenih državah je umrla neka Luiza Soch'inge. V oporoki je zapustila svojemu psu Fifliju ves denar, a možu ničesar. Globoko užaljeni mož je napravil potrebno, da bi sudišče razveljavilo to edinstveno oporoko.

× **Velike povodnji v južni Italiji.** V južni Italiji so zadnje dni divjali hudi viharji, ki so zahtevali že mnogo človeških žrtev. V Casanzanu in okolici je stala voda več metrov visoko. Tudi iz mnogih manjših krajev v okolici javljajo o številnih žrtvah. V okolici Messine je močno deževje napravilo veliko škodo. V Serri San Brunnu je bilo ubitih 14 ljudi, medtem ko je bilo v Catanzaru devet smrtnih žrtev.

× **Razgibano sonce.** Letos v juliju so svetovne zvezdarne poročale, da so nastopile na soncu izbljuvi in magnetični viharji. Enaka poročila so prišla tudi proti koncu avgusta. Kazalo je že, da ne gre za običajne pojave na sončni površini, temveč da se spet priprav-

lja ena izmed dalje časa trajajočih motenj, ki so za zgodovino sonca tako pomembne. Često si sledi motnje v pravilnih, 27 dni trajajočih presledkih. Taka dčba pospešenega delovanja sončne površine pa lahko traja tudi več let. Da se zdaj res pričinja nova doba izredne živahnosti na sončni površini, priča opazovanje severnoameriške mornariške zvezdarne. Od tam poročajo, da divja od konca septembra na soncu nov, izredno močan vihar, ki je nastal na ekvatorju 22. septembra, na južni sončni poluti pa 26. septembra. Ogromne protuberance, izbljuv žareče pare, daljše od šestine sončnega premera, se dvigajo nad sončno površino, ena najdaljših neposredno nad ekvatorjem. Njeno dolžino cenijo ameriška zvezdarja na 230.000 km. Na severni poluti se premika skupina velikih peg v običajni smeri od vzhoda proti zapadu. Na južni poluti se je pa pojavilo naenkrat pet velikih skupin sončnih peg. Magnetični viharji, ki so se razbesneli obenem z naraščajočimi pegami, so po opazovanjih Američanov največji, kar jih je bilo zadnja leta.

Program radia Ljubljane

od 1. do 8. decembra

Nedelja, 1. decembra: 8.00: Napoved časa, poročila, objava sporeda; 8.15: telovadba (Ciril Soukal); 8.45: ura slovanske glasbe (radijski orkester); 9.45: versko predavanje (Kazimir Zakrajšek); 10.00: prenos cerkvene glasbe iz stolnice; 11.15: prenos otvoritve razstave Frana Goršeta; 11.30: Miška Micky in igračke (mladinska ura); 12.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 12.15: reproduciran koncert (po željah); 15.00: kmetijska ura: Kmetijska posvetovalnica, (ing. Sadar Vinko); 15.20: po širni Jugoslaviji (radijski orkester); 16.00: gospodinjstva ura: Jajce v gospodinjstvu, (Albina Travnova); 16.15: Akademski pevski kvintet bo pel; 16.45: Narte Velikonja: Suženj (zvočna slika); 17.30: Slovenec, Srb, Hrvat (plošče); 19.30: nacionalna ura; 20.00: proslava narodnega praznika — prenos iz Beograda: uvodna beseda predsednika beogradske občine Ilića; koncert pihalnega orkestra kraljeve garde pod vodstvom višjega kapelnika Pokornega; 20.40: prenos iz Zagreba: pozdravni govor predsednika zagrebske občine Erberja; Zagrebački kvartet (Miranov, Graf Arany Fabbri) bo izvajal odlomke iz jugoslovenskih kvartetov Milojevića, Dobronića in Škerjanca; 21.20: prenos iz Ljubljane: pozdravni govor predsednika ljubljanske občine dr. Ravniharja; Mihevc kester; Forster: Veneč Vodnikovih in na njegova zloženih pesmi za zbor, soli in orkester. Jugo-slovenska himna (slovensko glasb. društvo »Ljubljana« pod vodstvom dr. Dolinarja in pomnožen radijski orkester, vmes samospevi opernega tenorista g. Gostića; 22.00 napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: Našim izseljencem (akademija: pevske tčke bodo peli učenci narodne šole iz Most — Ljubljane); 23.00: svojci pozdravljajo izseljence.

Ponedeljek, 2. decembra: 12.00 Zima v pesmi in glasbi (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: Valček na valček (plošče); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: zdravniška ura: O boleznih srca, ožilja in krvnega obtoka — nadaljevanje (dr. Bogomir Magajna); 18.20: Faure: Peleas in Melisanda (plošče); 18.40: Iz P.e. šernovih poezij (recital bo inž. arh. Bojan Stupica); 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: II. večer moderne glasbe (avstrijske); prenos iz Hubadove dvorane; 21.30: orkester Jacka Hyltana bo igral (plošče); 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: cetrški trio »Verna«.

Torek, 3. decembra: 11.00 šolska ura: Kaj bi morala mladina vedeti o našem ob-

niku (dr. Josip Pretnar); 12.00: pesmi selvernih Slovanov (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: slovenska narodna pesem (izvajal bo pevski kvartet s spremljevanjem radijskega orkestra); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: Iz italijanskih oper (radijski orkester); 18.40: Vzgojni pomen cerkve (dr. Stanko Gogala); 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: večer ruskih pesmi in arij; 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.30: angleške plošče.

Sreda, 4. decembra: 12.00: iz zvočnih filmov (plošče); 12.45: vremen. nap. poročila; tila; 13.15: šramli igrajo (plošče); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: otroška ura: Dela iz palčice ali šib (Zdrav. Omer. za); 18.20: Storžek najde mamico (zvočna slika, člani radijske dramske družine); 18.40: pogovori s poslušalci; 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: prenos opere iz ljubljanskega gledališča, v odmoru napoved časa, vremenska napoved poročila, objava sporeda.

Četrtek, 5. decembra: 12.00: ura lahke solistične glasbe (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: mojstra dunajske operete (radijski orkester); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: Otroci zdaj posluh, Miklavž in parkelj govorita ... 18.40: slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič); 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: prenos iz Beograda: koncert kvarteta Anita Ast z Dunaja, narodne pesmi in klavirski koncert Pevznerjeve; 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: koncertni plesi (Radijski orkester).

Petek, 6. decembra: 11.00: šolska ura: Na Miklavžev dan (Polonca Juvanova); 12.00: med igračkami in škrti (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: otroci pojo in igrajo (plošče); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: ženska ura: Življenje žene v našem Primorju (Zlata Pirnatova); 18.20: vokalni koncert slovenskih skladateljev (pela bo Antičeva, pri klavirju bo prof. Marjan Lipovšek); 18.40: pravno predavanje: O zaščiti upnikov (dr. Joža Voršič); 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: prenos iz Zagreba: prenos sinfoničnega koncerta orkestra državne glasbene akademije; 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: Edvard Grieg: Peer Gynt, sinfonična pesnitev (radijski orkester).

Sobota, 7. decembra: 12.00: mozaik iz raznih plošč; 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: mozaik iz raznih plošč; 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: Na delopust (radijski orkester); 18.40: Pereča zunanje politična vprašanja (dr. Alojzij Kuhar); 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: mariborski večer (prenos iz Maribora); 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: Nocoj bodimo dobre volje (radijski jazz).

Listnica uredništva

Skorbut se zdravi z uživanjem limon, sadja in sploh presne hrane. Bolnica pa mora vsekakor za svet vprašati tudi zdravnika.

Maša Reka — Gomilsko. Glede rudarske rente se obrnite na Bratovsko skladnico, da vas pouče, če ni vse zamujeno.

Najcenejša knjižnica

10.000 knjig

damo globoko pod lastno ceno v svobodno izbero. Kdor knjige ljubi, išče in kupuje, oziroma jih je kupeval v boljših časih, bo že po cenah znal ceniti izrednost in vrednost te ponudbe, drugim pa to predoči tudi najpovprečnejša primerjava s splošnimi cenami knjig. O kakovosti knjig, ki so zdaj po najnižjih cenah na razpolago, ni treba govoriti, ker imajo svoj dober sloves razširjen po vsej domovini in preko njenih meja.

Prej so bile knjige pri vseh ugodnih ponudbah razdeljene na skupine, zdaj pa tega ni, izbira je popolnoma svobodna, dokler traja za to kredito določena zaloga 10.000 knjig.

Ko tej ponudbi njene poštovitosti ne bo mogel nihče odrekati, bo vsak tudi razumel, da mora biti časovno omejena in da se izredno veliki popusti ravnaajo po številu naročenih knjig.

Za nabavo najcenejše knjižnice so na razpolago naslednje knjige

1. Jean de la Hire: Lucifer, fantastični roman v šestih delih. 1924. 273 str.	14. Phillips Oppenheim: Milijonar brez denarja. Roman. 1927. 92 strani.
2. Maurice Leblanc: Tigrovi zobje. Iz francoščine prevel F. J.-o. 1924. 217 strani.	15. Zane Grey: Zelezna cesta. Roman. 1929. 219 strani.
3. Veridicus: Pater Kajetan. Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih. 1924. 187 strani.	16. Stanley Weyman: Rdeča kokarda. Roman iz velike revolucije. 1928. 233 strani.
4. Aleksander Dumas: Zvestoba do groba. (La Dame de Monsoreau.) Roman. 1925. 419 strani.	17. Sinclair — Gluck: Zlati panter. Roman. 1928.
5. James Oliver Corwood: Onkraj pragozda. Roman. 1925. 129 str.	18. Michael Zevacco: V krempljih inkvizicije. Zgodovinski roman. 1929. 462 strani.
6. Gustave le Rouge: Misterija. Roman. 1925. 177 strani.	19. Marcel Priollet: Seržant Diavolo. Roman. 1929. 344 strani.
7. Oskar Hübner: Roman zadnjega cesarja Habsburžana. 1926. 320 str.	20. Emerson Hough: Možje. Roman. 1930. 210 strani.
8. Jack London: Roman treh arc. 1926. 433 strani.	21. Donald Keyhoe: Gusar v oblakih. Letalski roman. 1930. 130 strani.
9. Oevre Richter Frich: Rdeča megla. Roman. 1926. 108 strani.	22. Artur Bernede: Belfegor. Pustolovski roman. 1930.
10. Rene la Bruyere: Hektorjev meč. Roman. 1926. 80 strani.	23. Staroslav: Gostilne v stari Ljubljani.
11. Zevacco: Papežinja Favsta. Roman. 1927. 194 strani.	24. Melik: Do Bitolja in Ohrida.
12. J. O. Corwood: Lov za ženo. Roman. 1927. 194 strani.	25. France Podlipnik: Jelarjevi čuvaji.
13. E. G. Seliger — Brat: Ugrabljeni milijoni. Roman ameriškega Jugo-slovena. 1927. 291 strani.	26. Frank Heller: Blagajna velikega vojvode.

Do 1. januarja 1936. so cene knjigam sledeče:

Posamezne knjige:

Broširane Din 10.—
Vezane Din 18.—

Skupina 5 knjig:

Broširane Din 40.—
Vezane Din 70.—
Izbira poljubna

Skupina 10 knjig:

Broširane Din 70.—
Vezane Din 130.—
Izbira poljubna

Nadalje nudimo našo pestro, poljudno-znanstveno in zabavno tedensko revijo »Življenje in svet« v zvezkih, za kompletne knjige od prve do šeste po Din 20.— za knjigo, ter francoščino za samouke po Din 30.— V navedenih cenah je všteta tudi že poština, tako da naročniki knjig ne bodo imeli nobenih drugih izdatkov. Knjige bomo takoj odpošiljali, seveda le onim, ki bodo obenem s naročilom nakazali tudi denar.

Tudi Miklavž in Božiček bosta otrokom letos znatno cenejšo kupovala knjige.

Za mladino so na razpolago sledeče knjižice, ki prinesejo otrokom poln koš veselja in radosti:

27. Prigode porednega Bobija.	33. Sambo in Joko.
28. Sinko Debelinko.	34. Osel gospoda Kozamurnika.
29. Prigode gospoda Kozamurnika.	35. Vrtismrček in šilonska.
30. Janko in Stanko.	36. Popkins.
31. Skok, Cmok in Jokica.	37. Jelarjevi čuvaji.
32. Bratec Branko in sestra Mica.	

Posamezna knjižica stane Din 12.—

Pri odjemu 5 knjig Din 50.—

Pri odjemu vseh 11 knjig Din 100.—

Tarzan 2 knjigi, I. in II. del, stane sedaj samo Din 30.—

Cenjene naročnike knjig prosimo, da točno izpolnijo naročilnice, zlasti naj točno vpišejo številke knjig, ki jih naročijo, in jasno čitljiv naslov. Važno je, da obenem, ko nam bodo vposlali naročilnice, že tudi nakažejo po pošti odpadajoči odnos, tako da bomo mogli knjige hitro razpošiljati. — Naročilnice je v kuverti poslati na naslov: Upravištvo »Jutra« v Ljubljani, Knafljeva ul. 5.

Upravištvo »JUTRA«

v Ljubljani

Podpisani naročam sledeče knjige:
(navedite samo številke knjig)

Din _____

Vam obenem nakažem po poštni položnici,
na poštni ček, račun v Ljubljani, štev.
11842.

Knjige pošljite na naslov:

NOVOST ! Samo Din 49.50

St. 62.300. Auker-ura
Pravi švicar stroj
Dobra kvaliteta, lep
kromirani okrov
8 pisane garancije
Din 49.50

St. 62.301. Ista s
osvetljenim zasled
in številnico.

(Rad um)

Din 59.50

Zahtevajte cenik, ki
ga vam pošlje sa-
moj in poštne
prosto.

H. SUTTNER
LJUBLJANA 6

Lastna protoko-
lirana tovarna
ur v Švici

MALI OGLASI**ZA JESEN IN ZIMO**

si lahko nabavite razno manufakt. blago po zelo
nizki ceni. Isto dobite vsakovrstne pletenine
lastnega proizvoda. Trg. Anton Savnig, škofja
Loka.

POZOR MIZARJI

Napredni mizar uporablja samo patentirano po-
steljno tračnico (Bettische) «Kako». — Prihra-
ni si delo in čas brez zadolbenja. Dobiva se v
trgovinah z železnino: Schneider & Verovšek,
Stupica, Breznik Erjavec Zalca & Co., vsi v
Ljubljani; Rok Arhar v št. Vldu; Omerza v Kra-
nju; D. Rakusch v Celju in Andraschitz, Lotz v
Maribor. 193

HUBERTUS

nepremočljiv 250.— Din, otroški s kapuco 145.—
Din, trench.coath, impregniran, samo 420. Din,
pumparce od 48.— naprej, dobite pri
PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14.

KMEČKO DEKLE

vajeno dela na polju in pri živini, sprejme
v službo na malo posestvo učiteljica Jago-
dič Justa v Zelimljah pri Ljubljani. Ponud-
be s potrdilom domačega šolskega vodstva
o splošno dobrih lastnostih.

Dr. Šobar Stefan, zdravnik, javlja,
da je otvoril privatno ordinacijo
v Črnomlju.

**NAŠI MLADINI ZA MIKLAVŽA IN BO-
ŽIČ — TURKOVE KNJIGE!**

Najlepše darilo za otroke in mladino so
pripovedne in poučne knjige po znatno zni-
žani ceni v 5 različnih zbirkah, i. s.:

1. zbirka: 3 knjige samo 12 Din
 2. zbirka: 5 knjig samo 17 Din
 3. zbirka: 7 knjig samo 22 Din
 4. zbirka: 10 knjig samo 29 Din
 5. zbirka: 3 obširnejše knjige samo 24 Din
- Izbrane povesti! — Zahtevajte seznam!
Izrabite ugodno priliko in naročite takoj!
Poština izven Ljubljane 5 Din za zbirko.
KNJIGARNA ANT. TURK NASL.,
Ljubljana, Tyrševa (preje Dunajska) cesta 5.

Za smeh in kratek čas**V TRGOVINI**

Prodajalka: »Katero številko čevljev no-
site, milostljiva?«

Gospa: »Moja mera je sicer 37, toda v
čevljih št. 38 hodim tako lahko, da nosim
navadno št. 39.«

V POSREDOVALNICI ZA ŽENITVE

»Gospodična je lepa, ljubezniva, zgovor-
na, zabavna; govori pet jezikov, zna na gosli
in klavir, ima krasen glas in ...«

»Recite kratko, da ničesar nima ...«

89.-

Za zimske dneve najprikladnejši čevlji.

79.-

Topli praktični čevlji, za
zimske dneve, z močnim gumijastim podplatom.

stata**NEDOLŽEN POGLED**

Stric: »Neverjetno, kako nedolžno gle-
da Mihec.«

Mati: »Mihec, pojdi sem. Kaj si pa spet
storil?«

DOBRA ŽENA

A: »Moja žena me razvaja. Sama mi se-
zuva čevlje.«

B: »Kadar prideš zvečer domov?«

A: »Ne, kadar hočem zvečer z doma.«

VEČ GIBANJA

Jaka: »Zakaj pa ne kupuješ več cigaret pri
nas?«

Jože: »Kaj ne veš, da sem bil pri zdravni-
ku, ki mi je naročil, da mi je potrebno več
gibanja. Zdaj sem začel sam zvižati cigarete.«

POMOTA

A: »Kakšen strašen ropot pa je bil prejle
na cesti?«

B: »Avtomobil je hotel zaviti v stransko
ulico.«

A: »Pa je zaradi tega tako hreščalo.«

B: »Seveda, ker ni bilo stranske ulice.«

NI MU JASNO

Sodnik: »Ne zahtevam zdaj pojasnila, za-
kaj ste imeli v blagajni primanjkljaj, pač
vas pa vprašam, zakaj ste blagajno zapusti-
li, ko je prišlo to na dan.«

Obtoženec: »Če bi je ne bil zapustil, go-
spod sodnik, bi bil primanjkljaj še večji.«